Regulativ for Bygholm Å

Fra Klaks Mølle over Bygholm Sø til udløbet i Horsens fjord

HEDENSTED KOMMUNE

HORSENS KOMMUNE

TEKNIK OG MILJØ

Regulativ for Bygholm Å

Kolofon

Titel:
Regulativ for Bygholm Å

Udgiver:
Horsens Kommune, Naturafdelingen

Ansvarlig institution.
Horsens Kommune
Rådhustorvet 4
8700 Horsens

Copyright:

© Horsens Kommune & © GST & © COWI

Sprog:
Dansk

Vedtagesesdato:
Horsens Byråd: 24. november 2015
Hedensted Byråd: 30. marts 2016

Forsidefoto:
Bygholm Å ved Klaks Mølle (øverst tv.), Bygholm Å ved Kørup bro (øverst th.), Bygholm Å ved Lovbyvej (nederst tv.) og Bygholm Å i Horsens By (nederst th.)

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. **FORORD**

2. **GRUNDLAGET FOR REGULATIVET OG ÆNDRINGER I FORHOLD TIL FORRIGE REGULATIV**

3. **BETEGNELSE AF VANDLØBET**

4. **VANDLØBETS SKIKKELSE**
4.1 Stationering
4.2 Dimensioner

5. **BYGVÆRKER, TILLØB**
5.1 Broer, overkørsler m.v.
5.2 Tilløb
5.3 Ledningsanlæg
5.4 Stemmeværk og omløbsstryg
5.5 Dige

6. **ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER**

7. **BREDEJERFORHOLD**

8. **BESTEMMELSER OM SEJLADS**

9. **VEDLIGEHOLDELSE**

10. **TILSYN**

11. **REVISION**

12. **REGULATIVETS IKRAFTTAGEN**

BILAG:
1. REDEGØRELSE FOR REGULATIVET´s GRUNDLAG
2. Oversigtskort med regulativstrækning
3. Luftfoto med stationeringer
4. Længdeprofil
5. Okkerkort

FORORD

Dette regulativ danner retsgrundlaget for administrationen af Bygholm Å

Bygholm Å er et fælles kommunalt vandløb for Horsens og Hedensted Kommuner, som administreres i et samarbejde mellem kommunerne med Horsens Kommune som daglig administrator. Forslaget til nyt regulativ er udarbejdet af Horsens Kommune i samarbejde med Hedensted Kommune.

Regulativet indeholder bestemmelser om vandløbets fysiske udseende, vedligeholdelse, samt Horsens- og Hedensteds byråd og lodsejeres forpligtigelser og rettigheder ved vandløbet og er derfor af stor betydning for såvel de afvandingsmæssige forhold som miljøet i og ved vandløbet.

Som bilag til regulativet er lavet en redegørelse, der nærmere beskriver baggrunden for og konsekvenserne af regulativet for Bygholm Å.

Der kan siden regulativets vedtagelse være fremkommet mindre ændringer, eller tilføjelser til regulativet. Forespørgsler herom, samt øvrige spørgsmål vedrørende regulativet, kan rettes til:

Horsens Kommune
Teknik og Miljø
Natur- og miljøafdelingen
Rådhustorvet 4
8700 Horsens

2. GRUNDLAGET FOR REGULATIVET OG ÆNDRINGER I FORHOLD TIL FORRIGE REGULATIV

Dette regulativ erstatter det tidligere regulativ der er vedtaget oktober 1990. Bygholm Å er kommunevandløb og regulativet omfatter strækningen fra ca. 80 m opstrøms kommunevejen Korning-Klaks Mølle til udløbet i Horsens Fjord ved østsiden af broen for Høegh Guldbergsgade.

Regulativet er udarbejdet på grundlag af:
Opmåling af vandløbet opstrøms Bygholm Sø foretaget i 2012 og nedstrøms Bygholm Sø i 2009. Desuden er anvendt fotoplaner taget i foråret 2013 (kortgrundlag).

Redegørelse for regulativets grundlag og afvandingsmæssige forhold kan ses i regulativets bilag 1.

For at modvirke tilsanding af Bygholm Sø er der etableret et sandfang opstrøms søen st. 8513 – 8546.

For at forbedre passagemulighederne for fisk, blev der i 2001 etableret et omløbsstryg ved opstemningen af Bygholm Sø (Scüttesvej). Omløbsstryget erstatter en fisketrappe der ikke virkede tilfredsstillende. Beskrivelse og billede kan ses i afsnit 5.4. Omløbsstryget er ca. 610 m langt og er i dette regulativ taget med som en del af Bygholm Å, hvilket har ændret stationeringen i forhold til det tidligere regulativ.

I sommeren 2004 blev der indgået aftaler om etablering af våde enge langs med Bygholm Å. Vådengsprojektet omfatter Bygholm Å fra st. 347 – 8305 (motorvejsbro). Vådengsprojektet omfattede følgende:

- Retablering af 4 slyng i Bygholm Å (st. 1880, 6043, 6692 og 7144)
- Forlægning af Ølsted Å og Hatting Bæk ved deres udløb i Bygholm Å
- Ændring i vedligeholdelsesbestemmelserne for Bygholm Å
- Udlægning af gydegrus i de nye slyng i Bygholm Å nedstrøms Kørup Bro

Retablering af 4 slyng har forlænget åen med i alt ca. 310 m og har ændret stationeringerne i forhold til forrige regulativ. Ved forlægningen af Ølsted Å og Hatting Bæk ændres stationeringen også for disses udløb i Bygholm Å.

Ved gennemførelsen af vådområdeprojektet blev ca. 1/3 af projektarealet omlagt fra omdriftsjord til natur. Grundlaget for vedligeholdelsen af Bygholm Å er ændret, da der ikke længere er arealer med dyrkningsinteresser langs vandløbet. Det er dog fortsat væsentligt , at arealerne kan afgræsses om sommeren og at dambruget ved Klaks Mølle fortsat kan aflede sit vand.

Ændringer i vedligeholdelse betyder at der fra st. 0 – 1025 (gl. engstemmeværk) foretages grædeskæring en gang årligt i juli og august efter en konkret vurdering. På strækket fra st. 1025 – 5918 (Kørup Bro) foretages der som udgangspunkt ingen grødeskæring. Hvis vandstanden i åen er til stor gene for afgræsningen på de tilstødende enge kan der undtagelsesvis iværksættes grødeskæring. På strækket fra st. 5924 – 9233 (Bygholm Sø) foretages ingen grødeskæring. Hvis der skæres grøde, udføres den i juli eller august måned.

En nærmere beskrivelse af retningslinjerne for vedligehold af Bygholm Å ses i regulativets bilag 1.

I 2012 blev opstemningen ved Klaks Mølle (st. 0) fjernet og erstattet af et stryg, hvilket har forbedret passageforholdene for fisk.

Alle koteangivelser er i de gamle regulativer angivet i højdesystemet DNN (Dansk Normal Nul), men er i dette nye regulativ angivet i DVR90 (Dansk Vertikal Reference).
Ved opmålingen i forbindelse med dette regulativ er der ikke indmålt dræn og koterne for disse er derfor ikke vist i dette regulativ.
Åens regulativbredde og bundkoter er justeret, så de passer med de eksisterende forhold.

3. BETEGNELSE AF VANDLØBET

Dette regulativ omfatter strækningen fra hvor det tidligere stemmeværk ved Klaks Mølle lå, til udløbet i Horsens Fjord ved østsiden af broen for Høegh Guldbergsgade . Åen passerer Bygholm Sø og Horsens By på sin vej til havet.

Regulativet omfatter i alt 15045 m vandløb, heraf 0 m rørlagt og 2491 m igennem Bygholm Sø.

St. 0 – 219 ligger i Hedensted Kommune. Fra st. 219 til st. 3167 (udløb Ølsted Å) er vandløbet grænsevandløb mellem Hedensted Kommune og Horsens Kommune. Fra st. 3167 til st. 15045 (udløb i havet) ligger vandløbet kun i Horsens Kommune.
For vandløbets beliggenhed m.v. henvises til oversigtskortene bilag 2 og 3.

4. VANDLØBETS SKIKKELSE

4.1 Stationering

I det tidligere regulativ var stemmeværket ved Klaks Mølle sat til st. 0. Selvom opstemningen er fjernet har man valgt at fastholde den tidligere placering af opstemningen som st. 0.
Stationeringen svarer til afstanden fra begyndelsespunktet i meter.
Der er ikke foretaget stationeringsafmærkning ved vandløbet.

4.2 Dimensioner

Vandløbsmyndigheden har besluttet, at vedligeholdelsen af de enkelte vandløbsstrækninger skal ske på basis af vandløbets geometriske skikkelse.
Udfra opmåling er der foretaget en traditionel dimensionering efter trapezformet skikkelse. Dimensionerne er anført i efterfølgende skema.
Det tilstræbes at vandløbet henligger i naturlig tilstand, med varierende bund- og dybdeforhold.
Der er gjort nærmere rede for betydningen af vandløbets dimensionering og forvaltningen heraf i redegørelsen til regulativet.

Station (m)	Bundkote (m) (DVR90)	Bundbredde (m)	Fald ‰	Bemærkning
0	16,45	7		St. 0 er hvor den gamle opstemning lå
			5,0	
100	15,94	3		
			0,2	
199	15,92	5,7		
			1,7	
298	15,75	4,5		
			3,9	
390	15,39	3,5		
			-1,4	
467	15,50	4,5		
			1,7	
542	15,37	2,7		
			1,5	
653	15,20	3,5		
			2,5	
770	14,92	3,9		
			2,0	
861	14,74	3,9		
			-0,4	
973	14,77	3,2		
			3,6	
1115	14,26	4,4		
			6,3	
1192	13,78	3,4		
			1,1	
1298	13,66	2,6		
			2,2	
1389	13,46	3,3		
			0,3	
1459	13,44	4,8		
			1,7	
1547	13,29	3,1		
			3,3	
1624	13,04	3		
			0,2	
1750	13,01	4,8		
			0,7	
1941	12,87	5,1		
			2,8	
2050	12,57	3,9		

Station (m)	Bundkote (m) (DVR90)	Bundbredde (m)	Fald ‰	Bemærkning
2050	12,57	3,9		
			1,0	
2235	12,15	2,8		
			4,6	
2316	11,78	3,3		
			0,4	
2400	11,75	3,3		
			2,8	
2507	11,45	5,2		
			-3,5	
2583	11,72	5,8		
			3,2	
2713	11,30	3,7		
			-0,2	
2805	11,33	3,7		
			2,6	
2955	10,93	4,2		
			-1,1	
3061	11,05	3,5		
			-0,3	
3152	11,07	4,1		
			2,4	
3285	10,75	4,1		
			1,4	
3421	10,55	4		
			2,5	
3512	10,33	2,8		
			-0,8	
3600	10,40	4		
			2,3	
3677	10,22	5,7		
			0,9	
3803	10,11	3,7		
			4,6	
3856	9,87	3,9		
			0,9	
3960	9,78	4,1		
			2,7	
4049	9,53	3,6		
			0,9	
4160	9,43	3,8		
			0,0	
4243	9,43	4,9		

Station (m)	Bundkote (m) (DVR90)	Bundbredde (m)	Fald ‰	Bemærkning
4243	9,43	4,9		
			0,8	
4416	8,93	4,4		
			0,8	
4536	8,84	4,6		
			1,9	
4620	8,67	5,8		
			4,1	
4725	8,24	4,2		
			-1,4	
4808	8,36	3,3		
			0,7	
4929	8,28	5		
			1,8	
5019	8,11	4,5		
			1,4	
5137	7,95	6,1		
			2,5	
5226	7,73	3,4		
			1,2	
5328	7,61	7,4		
			3,1	
5516	7,02	3,9		
			-0,8	
5629	7,11	4,3		
			-0,2	
5702	7,13	5,1		
			3,0	
5815	6,79	3,5		
			1,1	
5914	6,68	4,6		
			-3,4	
6010	7,01	4		
			-0,1	
6103	7,02	6,6		
			4,6	
6193	6,60	3,9		
			3,6	
6280	6,29	3,2		
			-0,8	
6383	6,37	3,1		
			-1,1	
6457	6,46	4		

Station (m)	Bundkote (m) (DVR90)	Bundbredde (m)	Fald ‰	Bemærkning
6457	6,46	4		
			0,9	
6617	6,31	6		
			-1,3	
6715	6,44	5,6		
			7,9	
6808	5,70	5,6		
			0,8	
6949	5,59	4,3		
			4,9	
7030	5,20	2,5		
			-7,5	
7137	6,00	5,3		
			1,0	
7209	5,93	5,7		
			5,1	
7308	5,42	4,4		
			-1,8	
7429	5,63	7,1		
			1,3	
7570	5,45	6,3		
			1,4	
7742	5,22	4,9		
			-0,4	
8002	5,32	7,5		
			1,3	
8221	5,04	9,3		
			-0,1	
8392	5,06	8		
			0,2	
8576	5,02	11,2		
			0,6	
8829	4,87	9,3		
			-1,2	
9196	5,31	24		
			-0,2	Bundbredde af udskæring i spuns ved start stryg
11753	5,73	1		
			11,1	
11782	5,41	2,7		
			20,0	
11836	4,33	2,6		
			19,8	
11940	2,27	2,4		

Station (m)	Bundkote (m) (DVR90)	Bundbredde (m)	Fald ‰	Bemærkning
11940	2,27	2,4		
			12,5	
12101	0,93	5,5		
			3,1	
12199	0,63	4,6		
			3,4	
12272	0,38	2,9		
			7,2	
12336	-0,08	4,3		
			5,1	
12385	-0,33	6,3		
			5,8	
12472	-0,84	4,4		
			1,5	
12603	-1,03	9,3		
			1,0	
12742	-1,17	9,6		
			2,9	
12864	-1,52	5,7		
			-2,7	
12962	-1,25	7,2		
			3,2	
13067	-1,58	8,9		
			-4,8	
13148	-1,20	12,7		
			-1,3	
13243	-1,07	7,4		
			0,5	
13343	-1,12	7,3		
			-1,9	
13443	-0,93	9,1		
			-1,5	
13519	-0,81	8,7		
			1,6	
13709	-1,11	7,1		
			1,9	
13810	-1,30	8,5		
			-1,0	
13988	-1,12	8,2		
			-0,3	
14112	-1,08	12,5		
			2,9	
14183	-1,28	8,4		

Station (m)	Bundkote (m) (DVR90)	Bundbredde (m)	Fald ‰	Bemærkning
14183	-1,28	8,4		
			-3,4	
14366	-1,38	8,8		
			-4,2	
14452	-1,01	12,2		
			2,3	
14547	-1,23	12,2		
			-0,1	
14687	-1,22	11,7		
			-0,2	
14815	-1,19	15,8		
			-0,9	
14931	-1,09	17,7		
			1,1	
15045	-1,21	15,3		

Det åbne vandløb skal have et anlæg på mindst 1.0
De anførte koter er tilknyttet Dansk Vertikal Reference 1990 (DVR90).

5. BYGVÆRKER, TILLØB

5.1 Broer, overkørsler, m.v.

Over det åbne vandløb fører følgende broer, overkørsler m.v.:

Bro, Gangbro, m.v.	Station (m)	Bundkote udløb (m)	Kote underkant (m)	Vandslug (m)
Bro (Klaks Møllevej)	84 - 90	16,09	17,84	7,6
Vadested	2183			
Gangbro	3278			
Gangbro	5632			
Bro (Grønhøjvej)	5918 - 5924	6,84	9,72	6,5 op til kote 7,92 7,4 over kote 7,92
Gangbro	6405			
Gangbro	6949			
Motorvejsbro (Østjyske Motorvej)	8305 - 8378	5,21	9,03	8,3
Sandfang	8513 - 8546			
Bro (Stationsvej)	8592 - 8619	4	8,68	5,4
Ringvejsbro (Schüttesvej) Underføring omløb	11724 - 11744	4,9	6,5	Ø1,6 m

Bro, Gangbro, m.v.	Station (m)	Bundkote udløb (m)	Kote underkant (m)	Vandslug (m)
Overløbskant omløb	11753	5,73	20 m overløbskant i kote 6,02 1 m udskæring i kote 5,73	
Gangbro	12494			
Gangbro	12754			
Gangbro	13517			
Bro (Bygholm Parkvej)	13700 - 13704	-1,04	1,73	11
Jernbanebro	13820 - 13838	-1,16	Buetop gennemløb nord 1,89 Buetop gennemløb syd 1,98	Vandslug 7,4 + 7,2 Midterpille 0,6
Bro (Claus Cort. Gade)	14001 - 14019	-1,05	Underkant buetop i kote 2,54	14
Bro	14125 - 14129		1,48	Frit vandslug
Bro (Lichtenbergsgade)	14253 - 14347	-1,3	Underkant indløb: 1,58 Underkant udløb: 1,52	10,2
Gangbro	14600 - 14604			Frit vandslug
Bro (Holmboes Alle)	14700 - 14722	-0,82	1,63	18,4
Bro	14910 - 14923	-1,11	1,36	Frit vandslug
Bro (Høeg Guldb.Gade)	15024 - 15045	-1,19	Underkant buetop nord: 1,59 Underkant buetop syd: 1,64	8,8 + 8,8 Midterpille 1,0

5.2 Tilløb

Der er registreret følgende tilløb:

Station (m)	vandløbsside H = Højre V = Venstre	Udløbskote	Bemærkning
347	V	15,41	Åbent tilløb, bæk
1242	H	13,64	Åbent tilløb
1380	H	13,26	Åbent tilløb
1533	H	13,2	Åbent tilløb
1711	V	12,81	Åbent tilløb
2824	V	11,18	Åbent tilløb
2977	V	10,84	Åbent tilløb
3167	H	10,93	Ølsted Å
3929	V	9,68	Åbent tilløb
4072	V	9,45	Åbent tilløb
4201	V	9,32	Åbent tilløb
4428	H	8,78	Åbent tilløb
5425	V	7,19	Åbent tilløb
6264	H	6,11	Hatting Bæk
7548	V	5,21	Åbent tilløb
8118	V	4,58	Robæk
12346	H	-0,43	Rørtilløb
12350	H	-0,42	Rørtilløb
12350	H	-0,42	Rørtilløb
12574	H	-1,2	Rørtilløb
12578	V	-1,22	Rørtilløb
12579	V	-1,22	Rørtilløb
12584	V	-1,24	Rørtilløb
12749	V	-1,29	Åbent tilløb
12758	V	-1,24	Åbent tilløb
12796	V	-1,44	Åbent tilløb
12967	V	-1,72	Rørtilløb
12979	V	-1,73	Rørtilløb
13049	V	-1,8	Åbent tilløb
13223	V	-1,39	Åbent tilløb
13255	V	-1,32	Åbent tilløb
13411	H	-1,12	Åbent tilløb
13520	V	-0,88	Rørtilløb
13563	H	-1,04	Rørtilløb
13574	V	-1,08	Rørtilløb
13616	V	-1,24	Rørtilløb
13660	H	-1,3	Rørtilløb
13679	V	-1,31	Rørtilløb
13692	H	-1,31	Rørtilløb

Station (m)	vandløbsside H = Højre V = Venstre	Udløbskote	Bemærkning
13727	V	-1,49	Rørtilløb
13744	H	-1,47	Rørtilløb
13773	H	-1,44	Rørtilløb
13812	H	-1,4	Rørtilløb
13814	V	-1,4	Rørtilløb
13868	H	-1,46	Rørtilløb
13959	V	-1,31	Rørtilløb
14019	H	-1,34	Rørtilløb
14097	V	-1,28	Rørtilløb
14108	H	-1,29	Rørtilløb
14109	H	-1,3	Rørtilløb
14123	H	-1,31	Rørtilløb
14205	H	-1,41	Rørtilløb
14224	H	-1,42	Rørtilløb
14733	V	-1,69	Rørtilløb

Vandløbsside ved betragtning af vandløbet i nedstrøms retning.

5.3 Ledningsanlæg

Ledningsanlæg	Station (m)	Dybde under vandløbsbund (m)	Diameter (cm)
Telekabel	1780	1	
Naturgasledning	8230	1,5	
Vandledning	8600	0,75	
Telefonkabel	9720	Ligger under kote 4,00	
Naturgasledning	13964	Overkant ledning ligger i kote -2,29	
Spildevandsledning	14090	Overkant ledning ligger i ca. kote -1,73	ø30
Spildevandsledning	14100	Overkant ledning ligger i ca. kote -1,78	ø22,5
Spildevandsledning	14174	Ligger under kote -1,29	ø70
Naturgasledning	14385	Ligger under kote -2,36	
Spildevandsledning	14730	Overkant ledning ligger i kote -1,51	ø120
Spildevandsledning	14751	Overkant ledning ligger i ca. kote -1,68	
Vandledning	14813	Ligger under kote -1,58	
Spildevandsledning	15051	Ligger under kote -1,66	ø120

5.4 Stemmeværk og omløbsstryg

St. 11724. Stemmeværk for Bygholm Sø. Stemmeværket er beliggende i den vestlige side af vejdæmningen for Scüttesvej i Horsens By. Opstemningen udnyttes til sø. Bygholmkommissionens kendelser 1917 – 26 samt LVK-kendelser af 30. april 1959 og 1. marts 1968.
Gennemløbet består af 2 stk. ø 163 cm betonrør og 1 stk. ø 90 cm betonrør, der udmunder ved udløbet af omløbsstryget og 1 stk. ø 160 der udmunder i starten af omløbsstryget.
Underkant rørindløb i henholdsvis kote 4,79 m; 3,09 m; 1,44 m og 4,9 m.
De tre førstnævnte rørudløb er i kote -0,16 m, de ses på nedenstående billede:

Udløb fra Bygholm Sø

Bundkoten på rørudløbet til stryget er 4,9 m. Udover de ovenfor nævnte rør er der en rørføring der går fra den sydlige sluse i Bygholm Sø og udmunder i søerne i Bygholm Park. Bundkoten på røret ved fraløbet er ca. 1 m under vandspejlet i søen og det er et ø 25 cm rør i støbejern. Vandet fra røret løber via andre rørføringer igennem de fleste af søerne i Bygholm Park og løber ud i Bygholm Å ved st. 13563.

Vandgennemstrømningen i røret styres af en ventil i Bygholm Park. Desuden er der fra røret et udtag til skøjtebanen i Bygholm Park.

Den samlede vandmængde ledes gennem omløbsstryget ved vandføringer mindre end ca. 2.0 m3/s. Ved en vandføring større end ca. 2 m3/s vil vandet ledes både gennem omløbsstryget og gennem rørledningerne. En oversigt over stryget ses nedenfor:

Omløbsstryget ved Bygholm Sø.

For at opnå så ringe variation i søens vandstand som muligt, suppleres stryget umiddelbart efter underløbet under Scüttesvej med en 20 meter lang spuns, som skal fungere som overløbskant, se billede nedenfor:

Overløbsspuns ved starten af stryget

I spunsen er der etableret en udskæring som et vandløbsprofil med bundbredde 1,0 m, 30 cm i dybden og 1,6 m i bredden (anlæg 1). Overløbskoten på spunsen ved udskæringen er 6,04 m og i den modsatte ende 6,02 m. Det vil sige en koteforskel på 2 cm, der sikrer at vandet også bliver trukket imod den fjerneste ende af spunsen i forhold til udmundingen af underføringen under Scüttesvej.

Ved enden/udløbet af stryget er der ud mod Bygholm Å etableret en spuns, der er dækket af sten:

Spuns ved slutningen af stryget

5.5 Dige

St. 14347 – 15024. Digeanlæg langs sydsiden af åen. LVK-kendelse af 30. juni 1956 og 10. marts 1958. Kronekote 1,80 m. kronebredde 1,00 m. Anlæg indvendig 1,5 og udvendig 2,0. Vedligeholdelsen påhviler Horsens Kommune.

6. ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER

a. Vandløbet administreres af Horsens- og Hedensted Byråd.

b. Vandløbet med bygværker m.v. skal vedligeholdes sådan, at den for vandløbet fastsatte modificerede skikkelse overholdes.

c. Vandløbets vedligeholdelse påhviler kommunalbestyrelsen. Med hensyn til de for vandløbet fastlagte vedligeholdelsesprincipper og metoder henvises til afsnit 9 samt bilag 1 afsnit 6.

d. Stryg, bygværker og skråningssikringer, der er udført af hensyn til vandløbet, vedligeholdes som dele af vandløbet.

e. Med hensyn til ombygning eller anbringelse af broer og bygværker henvises til vandløbslovens kapitel 10, samt Miljøstyrelsens cirkulære nr. 21 af 26. februar 1985.

f. Efter aftale med lodsejerne kan der udlægges sten og gydegrus i vandløbet for at forbedre de fysiske forhold. En sådan udlægning må dog ikke give anledning til forringede afløbsforhold.

7. BREDEJERFORHOLD

a. På et 2,0 meter bredt område langs vandløbets øverste kant må der ikke dyrkes, jordbehandles, plantes eller terrænændres. Regler fremgår af vandløbslovens § 69. Der må i øvrigt ikke i disse 2,0 m bræmmer, uden vandløbsmyndighedens tilladelse, laves foranstaltninger, der kan hindre eller vanskeliggøre vedligeholdelsesarbejdet og tilsynets færdsel.

b. Træer og buske langs vandløbet skal så vidt muligt bevares af hensyn til deres grødebegrænsende virkning. Beplantning indenfor en afstand af 2m fra vandløbets øverste kant må ikke fjernes uden vandløbsmyndighedens tilladelse. Efter aftale med lodsejerne kan vandløbsmyndigheden foretage yderligere beplantning for at begrænse grøden.

c. På arealer grænsende til vandløbet, der skal benyttes til græsning for løsgående husdyr, kan hegning undlades, hvis der ikke er risiko for nedtrampning af brinker. Det er vigtigt at nedtrampning af brinker undgås, da det kan medføre jord- og sandtransport i vandløbet. Uanset risiko for nedtrampning af brinker kan vandløbsmyndigheden påbyde hegning på visse strækninger.

d. Ejerne er pligtig til at fjerne hegn til løsdrift inden 2 uger efter at vandløbsmyndigheden har givet meddelelse om, at det er nødvendigt af hensyn til maskinel udførelse af vedligeholdelsesarbejder.

e. Bygninger, bygværker, faste hegn, beplantninger, udgravninger og lignende må ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse anbringes nærmere øverste vandløbskant end 8 meter.

f. Ejere og brugere af de ejendomme, der grænser til vandløbet, skal tåle de fornødne vedligeholdelsesarbejders udførelse, herunder transport af materialer og maskiner og disses arbejde langs vandløbets bredder. Arbejdsbæltet bliver normalt ikke over 8 meter bredt.

g. I forbindelse med vedligeholdelse og tilsyn med vandløbet har vandløbsmyndigheden ret til færdsel på de til vandløbet førende adgangsveje.

h. Efter vandløbslovens §6 må ingen bortlede vand fra vandløbet, forandre vandstanden i vandløbet eller hindre vandets frie løb.

i. Regulering, herunder rørlægning af vandløbet, må ikke finde sted uden vandløbsmyndighedens tilladelse.

j. Vandløbet må ikke tilføres faste stoffer, haveaffald, spildevand, okkerholdigt drænspulevand, eller andre væsker, der kan forurene vandet, jfr. Miljøbeskyttelseslovens §27.

k. De tilgrænsende lodsejere kan uden tilladelse pumpe vand op fra vandløbet til kreaturvanding med mulepumpe eller eventuelt vindpumpe. Vandløbsmyndigheden kan give tilladelse til indretning af egentlige vandingssteder. Vandingssteder skal graves udenfor vandløbets profil og frahegnes dette, med mindre vandløbsmyndigheden har givet tilladelse til

andet (Iflg. Vandløbslovens §29). Andet vandindtag må ikke ske uden tilladelse, jfr. Vandforsyningslovens bestemmelser.

l. Nye tilløb og tilløb der reguleres, skal normalt forsynes med en 5 m bred overkørsel ved udløbet til brug for transport af materiel, der anvendes til vandløbets vedligeholdelse.

m. Skalapæle ved vandløbet må ikke beskadiges eller fjernes. Sker dette er den for beskadigelsen eller fjernelsen ansvarlige pligtig at bekoste retableringen.

n. Hvis vandløbet, bygværker eller andre anlæg ved vandløbet beskadiges eller der foretages foranstaltninger i strid med vandløbsloven kan vandløbsmyndigheden give påbud om at genoprette den tidligere tilstand.

o. Er et påbud ikke efterkommet inden den fastsatte frist, kan vandløbsmyndigheden foretage det fornødne på den forpligtedes regning, jfr vandløbslovens §54.

q. Er der fare for at der kan ske betydelig skade på grund af usædvanlige nedbørsforhold eller andre udefra kommende usædvanlige begivenheder, kan vandløbsmyndigheden foretage det fornødne uden påbud og på den forpligtedes regning, jfr vandløbslovens §55.

r. Udløb fra drænledninger skal udføres og vedligeholdes sådan, at de ikke gør skade på vandløbets skråninger. Nye dræn skal etableres så de ligger mindst 20 cm over regulativmæssig bund.

s. Anlæg af broer, overkørsler eller lignende og nedlægning af rørledninger, kabler m.v. i vandløbet må ikke ske uden vandløbsmyndighedens godkendelse.

t. Overtrædelse af bestemmelser i regulativet straffes med bøde, jfr. §85 i vandløbsloven.

8. BESTEMMELSER OM SEJLADS

a. Bortset fra begrænsning som anført i pkt. d, er det tilladt at sejle på vandløbet, fra udløbet af omløbstryget ved opstemningen af Bygholm Sø (Scüttesvej) til udløbet i havet, med ikke-motordrevne småfartøjer som robåde, kajakker og kanoer. Sejladsen må ikke være til skade eller ulempe for vandløbet.

b. Den, der lovligt spærrer for sejladsen nævnt i pkt. a, skal anvise anden adgangsvej over sin ejendom.

c. Bådebroer må ikke anlægges og fortøjningspæle ikke nedrammes i vandløbet, og både må ikke fortøjes i eller ved vandløbet uden vandløbsmyndighedens tilladelse.

d. Der er indført totalt sejladsforbud på strækningen fra den tidligere beliggenhed af stemmeværket for Klaks Mølle (st. 0) til udløbet i Bygholm Sø.

   Der er endvidere indført sejladsforbud i tiden 1. Januar – 15. Juni hvert år på Bygholm Sø samt på strækningen herfra til udløbet i Horsens Fjord.

   Af hensyn til fugle- og dyrelivet langs vandløbet må sejlads kun udøves i dagtimerne mellem kl. 8 og kl. 18.

   Bredejere, klubber og foreninger, der tidligere har udøvet sejlads på de af sejladsbegrænsningen omhandlede strækninger, kan dog efter forudgående aftale med vandløbsmyndigheden udøve sejlads i dokumenteret, hidtidigt omfang.

e. Motorbådssejlads må kun finde sted med vandløbsmyndighedens tilladelse.

f. Vandløbsmyndighedens sejlads i forbindelse med tilsyn og vedligeholdelse er ikke omfattet af begrænsningerne i pkt. d.
   Det samme gælder personer eller foreninger, der med tilladelse fra fiskerimyndighederne udøver fiskepleje (elektrofiskeri o.l.) i vandløbet eller kontrolopgaver i henhold til fiskeriloven.

9. VEDLIGEHOLDELSE

a. Vandløbet vedligeholdes af Teknik og Miljø ved Horsens Kommune.

b. Vandløbsmyndigheden afgør om vedligeholdelsen skal udføres i entreprise eller ved egen foranstaltning.

c. Vandløbet har følgende miljømål i vandplan 2010 – 2015:

Miljømål:

St. 0 – 4855	God økologisk tilstand
St. 4855 – 6264	Høj økologisk tilstand
St. 6264 – 9233	God økologisk tilstand
St. 11744 – 15045	Godt økologisk potentiale

Angående miljømål se redegørelse bilag 1 afsnit 5.1.

d. På strækningen fra st. 0 – 9233 (Bygholm Sø) skal vandløbet henligge som naturvandløb og vedligeholdelsen skal tilsigte at bevare den naturlige tilstand i vandløbet, idet de i afsnit 4.2 angivne dimensioner skal betragtes som retningsgivende. Desuden skal vandløbet vedligeholdes sådan, at vandløbets fysiske tilstand er i overensstemmelse med de krav som målsætningen i vandplanen stiller hertil. Med vedligeholdelsen tilstræbes følgende:

- Fremme naturlig meandrering og vandløbsudvikling
- Fremme vinteroversvømmelse
- Sikre afgræsning eller høslæt i perioden maj – september
- Sikre forekomsten af gyde- og standpladser for fisk

e. Endvidere danner principperne i redegørelsens afsnit 6 beskrevne metode til miljøvenlig vedligeholdelse grundlag for vedligeholdelsen.

f. I konsekvens heraf er følgende vedligeholdelsesprincipper besluttet:

1. Vandløbsstrækningen vedligeholdes således, at de regulativmæssige dimensioner i princippet er overholdt, idet der dog for at opnå det fastsatte miljømål kan tillades variationer, der ikke medfører væsentlige forringelser af vandføringsevnen i forhold til de fastsatte dimensioner (se tabel afsnit 4.2).

2. Strækningen st. 90 – 1025 (Klaks Møllevej til Gl. engstemmeværk):
Grøden skæres på denne strækning en gang årligt i juli eller august efter en konkret vurdering. Der tilstræbes at skære en 1,5 m bred slynget strømrende med enten grødeskæringsmaskine eller håndbåren redskab. Grødeskæring foretages primært af hensyn til dambruget. En nærmere beskrivelse af den manuelle grødeskæring ses i bilag 1 kap. 6.

3. Strækningen st. 1025 – 5918 (Gl. engstemmeværk til Kørup Bro):
Der foretages som udgangspunkt ingen grødeskæring på denne strækning. Hvis vandstanden i åen er til stor gene for afgræsningen på de tilstødende enge kan der undtagelsesvis iværksættes grødeskæring. Desuden kan der ned til st. 3167 (udløbet af Ølsted Å) ske bekæmpelse af søkogle aks med håndbåren redskab. Hvis der skæres grøde, udføres den i juli eller august måned.

4. Strækningen st. 5924 – 9233 (Kørup Bro til Bygholm Sø):
Der foretages ingen grødeskæring.

5. Strækningen st. 9233 – 11724, Bygholm Sø :
På strækningen gennem Bygholm Sø skal vedligeholdelsen tilsigte, at der som minimum opretholdes et strømløb med bredde jævnt tiltagende fra 4,4 m ved indløbet i søens vestre ende til 7,0 m ved slusen i søens østre ende. Dybden i strømløbet skal være mindst 1,0 m. Grødeskæring foretages normalt ikke. Flodemålet er fastsat til kote 6,22 m DVR90. Det vil sige, at vandstanden ikke må overstige denne kote. I tiden 15. november til 1. april må vandstanden sænkes til kote 5,22 m DVR90 for at sikre reservevolumen til at tilbageholde store afstrømninger.

6. Strækningen st. 11744 – 15045 (Bygholm Sø – udløbet i havet):
Vedligeholdes ikke. Her er der ingen grødevækst af betydning på grund af saltvandspåvirkning fra havet.

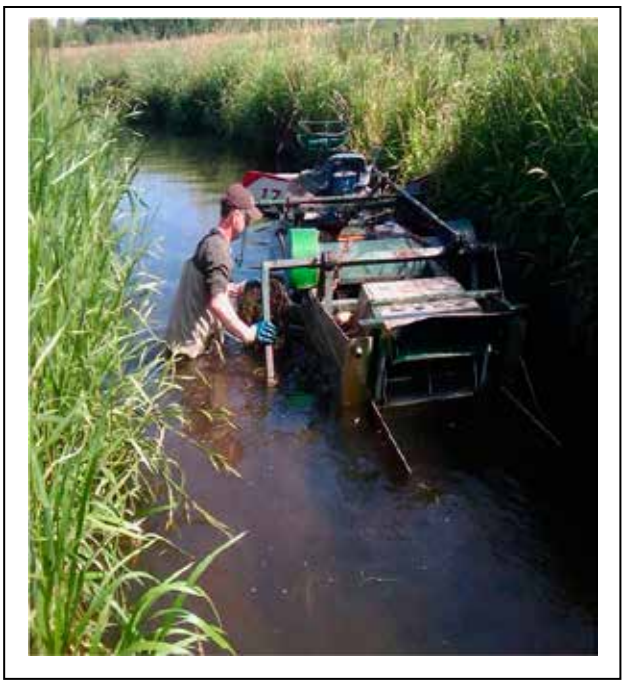

Grødeskæring med grødeskæringsmaskine.

7. Den afskårne, frit drivende grøde skal føres på land. Grøde må ikke oplægges i store bunker med mindre den straks fjernes af den som udfører vedligeholdelsen. I praksis lægges grøden som regel op i mindre bunker efterhånden som grødeskæringen skrider frem. Det er ejerne af de tilstødende arealer der skal fjerne grøden m.v. fra vandløbskanten, der fremkommer ved vandløbets regulativmæssige vedligeholdelse eller sprede den i et ikke over 10 cm tykt lag inden hvert års 1. maj. Grøden må ikke lægges i 2 m bræmmen.

8. Det påhviler den enkelte ejer eller bruger selv at undersøge om der er oplagt fyld, som skal fjernes eller spredes. Undlader en ejer eller bruger at fjerne fylden, kan kommunalbestyrelsen 2 uger efter at ejeren eller brugeren har modtaget skriftlig varsel lade arbejdet udføre på den pågældendes bekostning.

9. Der foretages generelt ikke beskæring af kantvegetation. Såfremt det efter en konkret vurdering skønnes nødvendigt at fortage en beskæring af kantvegetationen af f.eks. afvandingsmæssige årsager, kan denne

iværksættes af vandløbsmyndigheden. Beskæring må i så fald alene foretages på de særligt udpegede lokaliteter og først efter den 1. oktober.

10. Pil fjernes og holdes nede langs vandløbet, enkelte pil bevares.

11. Vandløbet skal i øvrigt henligge i naturlig tilstand. Der må ikke foretages opgravning før vandløbets regulativmæssige vandføringsevne er reduceret med en værdi svarende til aflejring på 10 cm over regulativmæssig bund.

12. Ved opgravning må vandløbet ikke uddybes mere end svarende til, at bunden sænkes 10 cm under regulativmæssig bund.

13. Sten og grus må ikke fjernes fra vandløbet.

14. Af hensyn til fiskebestanden skal eventuel opgravning i vandløbet og udbedring af beskadigede skråninger så vidt muligt foretages i perioden juli-september og udføres således, at overhængende brinker, sten, dødt ved og rødder i vandløbet bevares.

15. Ved st. 8513, kort før Bygholm Sø, er der et sandfang der skal forhindre at der sker tilsanding i udløbet til Bygholm Sø. Vandløbsmyndigheden vurderer behovet for tømning af sandfanget.

16. Ved tilrettelæggelsen af vedligeholdelsesarbejdet skal ulemper, som ejere og brugere skal tåle, søges ligeligt fordelt på begge sider af vandløbet.

17. Forhold der er i strid med regulativet kan anmeldes til vandløbsmyndigheden.

10. TILSYN

Tilsyn med vandløbet udøves af vandløbsmyndigheden.

11. REVISION

Regulativet revideres efter behov, f.eks. hvis der sker væsentlige ændringer i plangrundlaget med betydning for Bygholm Å.

12. REGULATIVETS IKRAFTTRÆDEN

Regulativet har været bekendtgjort og fremlagt til gennemsyn i Horsens kommune i 8 uger med opfordring til enhver om at komme med indsigelser og ændringsforslag inden den 21. august 2015.
Regulativet har været bekendtgjort og fremlagt til gennemsyn i Hedensted kommune i 8 uger med opfordring til enhver om at komme med indsigelser og ændringsforslag senest den 14. februar 2016.
Regulativet er vedtaget af Horsens byråd, den 24. november 2015.
Regulativet er vedtaget af Hedensted byråd, den 30. marts 2016.
Det vedtagne regulativ er bekendtgjort og fremlagt til gennemsyn i 4 uger i Horsens Kommune med mulighed for eventuel klage inden den 4. januar 2016
Det vedtagne regulativ er bekendtgjort og fremlagt til gennemsyn i 4 uger i Hedensted Kommune med mulighed for eventuel klage senest den 15. maj 2016.
Da der ikke er indkommet klager, er regulativet hermed trådt i kraft.

Peter Sørensen
Borgmester
Horsens Kommune

Kirsten Terkilsen
Borgmester Hedensted
Hedensted kommune

Niels Aalund
Kommunaldirektør Horsens
Horsens Kommune

Jesper Thyrring Møller
Kommunaldirektør
Hedensted Kommune

BILAG 1

REDEGØRELSE FOR REGULATIVET´s GRUNDLAG
Bygholm Å
Kommunevandløb nr. 5 i Horsens Kommune

INDHOLDSFORTEGNELSE BILAG 1

1. **INDLEDNING**

2. **FYSISK BESKRIVELSE AF VANDLØBET OG DETS OMGIVELSER**

3. **OKKERFORHOLD**

4. **AFVANDINGSFORHOLD**

5. **PLANGRUNDLAG**
   - **5.1 Vandplan**
   - **5.2 Grundvand**
   - **5.3 § 3 forhold og åbeskyttelseslinje**
   - **5.4 Spildevandsplanen**
   - **5.5 Plan for udsætning af fisk**

6. **PRINCIPPER FOR VANDLØBSVEDLIGEHOLDELSE**

7. **ORDFORKLARING TIL REGULATIVET**

1. INDLEDNING

Vandløbsloven - lovbek nr. 1208 af 30. september 2013 om vandløb indeholder i forhold til tidligere lovgivning om vandløb væsentligt ændrede bestemmelser om blandt andet vandløbsvedligeholdelse, idet denne i større grad end hidtil skal ske under hensyn til de miljømæssige interesser til vandløbet.

Dette fremgår af lovens § 1 ,hvorefter det skal tilstræbes at sikre, at vandløb kan benyttes til afledning af vand, navnlig overfladevand, spildevand og drænvand, og endvidere at fastsættelse og gennemførelse af foranstaltninger efter loven skal ske under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, som fastsættes i anden lovgivning.

Disse bestemmelser har som konsekvens, at reglerne om vandløbets fremtidige anvendelse skal fastsættes ud fra en afvejning af alle de interesser, der er knyttet til vandløbet - afvanding, fiskeri, jagt, sejlads osv. - og således, at alle interesser i størst muligt omfang tilgodeses.

I det følgende er der redegjort for grundlaget for og konsekvenserne af det foreliggende regulativ.

Først beskrives vandløbet og de omgivende jorders udnyttelse og karakter samt de afvandingsmæssige forhold (afsnit 2 og 4).

Dernæst følger omtale af vandplaner m.v., som har betydning for regulativets bestemmelser.

Principperne for vandløbets vedligeholdelse uddybes nærmere i afsnit 6.

2. FYSISK BESKRIVELSE AF VANDLØBET OG DETS OMGIVELSER

Kommunevandløbet Bygholm Å forløber i østlig retning fra Klaks Mølle til udløbet i Bygholm Sø, der er opstået som følge af opstemning af Bygholm Å. Bygholm Å forløber videre fra opstemningen i østenden af Bygholm Sø til udløbet i Horsens Fjord.

St. 0 – 219 ligger i Hedensted Kommune. Fra st. 219 til st. 3167 (udløb Ølsted Å) er vandløbet grænsevandløb mellem Hedensted Kommune og Horsens Kommune. Fra st. 3167 til st. 15045 (udløb i havet) ligger vandløbet kun i Horsens Kommune.

Ovenfor Bygholm Sø tegner Bygholm Ådal sig i dag som en dybt og skarpt skåret smal ådal med meget markante og stejle skrænter ned mod selve ådalsbunden. Der er stedvis indslag af skrænter med væld og flere skrænter er furet af regnkløfter og kildedale. Visse steder er der tunger af løvskov ned ad ådalens sider. Dalbunden er snæver. Ådalen bliver hovedsageligt benyttet til græsning og høslet men ellers er det naturtyper som skov, mose, uafgræsset eng og overdrev der er repræsenteret.

På strækningen fra Klaks Mølle til udløbet af Ølsted Å (st. 3167) er der, fortrinsvis i slutningen af 1800 tallet, sket en del udretning af Bygholm Å. Fra Ølsted Å til Hatting Bæk (st. 6264), ligger åen sandsynligvis i det naturlige leje. Fra Hatting Bæk til Motorvejsbroen (st. 8305) er der kun foretaget mindre udretninger af åen. Bygholm Å har generelt en god fysisk variation med stryg, slyng og høller og mange skjul til fisk og smådyr. Fra Motorvejen og til udløbet i Bygholm Sø er der ikke meget fald og åen er her mere ensformig med blød bund og langsomflydende.

Fra Bygholm Sø (st. 11744) til st. 12340 er åen et omløbstryg med stort fald og grusbund. Fra st. 12340 til udløbet i havet (st. 15045) forløber åen i bymiljø, er reguleret og har ringe variation og fald.

3. OKKERFORHOLD

På kortbilag 5 er vist de arealer i oplandet til den af regulativet omfattede vandløbsstrækning, der af Miljøstyrelsen er udpeget som okkerpotentielle.

I disse områder må der ikke påbegyndes nye eller ændrede udgrøftninger og dræninger før vandløbsmyndighedens tilladelse foreligger, jfr. §2 og §3 i lov nr. 934 af 24. september 2009 (Lov om okker).

Nærmere oplysninger fås ved Horsens Kommune, Teknik og Miljø.

4. AFVANDINGSFORHOLD

Strækningen st. 90 – 1025 (Vejbro for kommunevejen Korning – Klaks Mølle til Gl. engstemmeværk):
Praksis for grødeskæring er uændret på denne strækning. Den opmålte bund ligger højere end regulativ bund (20 – 30 cm) på strækningen lige ved dambruget. Til gengæld er åens bredde øget (1,5 m). Ud fra beregninger af det vandførende tværsnitsareal vil der ikke være ændringer i vandstanden med de eksisterende forhold, og hydrauliske beregninger viser også at vandføringsevnen vil være af samme størrelsesorden.
Afvandingsforholdene betragtes som uændrede og det er således de eksisterende forhold der godkendes med hensyn til bundkote og bundbredde.

Strækningen st. 347 – 8305 (motorvejsbro):
I sommeren 2004 blev der etableret vådområde langs med Bygholm Å på denne strækning. Vådområdet er primært etableret ved sløjfning af dræn og grøfter, der vil få grundvandstanden til at stige i ådalen. I forbindelse med vådområdeprojektet er der lavet konsekvensberegning på vandstanden i Bygholm Å. Ved beregningerne er der taget hensyn til øget grødevækst i vandløbet og lempet vedligehold om sommeren. Den ændrede vedligeholdelse kan betyde, at forekomsten af oversvømmelser ved kraftige regnskyl bliver hyppigere. Vandstandshævningerne vil være kortvarige, men der vil være risiko for periodevise sødannelser i ådalen.
Ved etableringen af vådområdet er der altså kalkuleret med at strækningen vil have ringere afvandingsforhold med mere oversvømmelse til følge og der er i den forbindelse givet kompensation til lodsejere.
Via opmålingen kan det konstateres, at de nuværende bundkoter svinger både over og under bundkoterne på det tidligere regulativ på hele regulativstrækningen med afvigelser på op til 0,5 m.
Den opmålte bundbredde afviger fra det tidligere regulativ. Jævnt over regulativstrækningen er åen nogle steder blevet smallere og andre steder bredere. Bredden er øget med max 4,3 m og åen er indsnævret med max 3,7 m i forhold til det tidligere regulativ. Gennemsnittet på forskellen mellem opmålt bundbredde og tidligere regulativ bundbredde er 0,2 m, hvilket er en generel øgning af bundbredden.

Da man på grund af vådområdeprojektet har kalkuleret med ringere afvandingsforhold, accepteres det at vandløbets frie udvikling mht dimensioner (bundkote og bredde) kan påvirke afvandingsforholdene.
Det er således de eksisterende forhold der godkendes med hensyn til bundkote og bundbredde. Som nævnt under afsnit 9. om vedligeholdelse foretages der som udgangspunkt ingen grødeskæring fra st. 1025 – 5918 (Kørup Bro). Hvis vandstanden i åen er til stor gene for afgræsningen på de tilstødende enge kan der undtagelsesvis iværksættes grødeskæring. På strækket fra st. 5924 – 9233 (Bygholm Sø) foretages ingen grødeskæring.

Strækningen st. 8305 – 9233 (udløb Bygholm Sø):
Åen er på dette stræk blevet i gennemsnit 1 m smallere men til gengæld 0,5 m dybere. Det vurderes at afvandingsforholdene ikke er ændret væsentlig og det er således de eksisterende forhold der godkendes med hensyn til bundkote og bundbredde.

Strækningen st. 11744 – 12340 (udløb omløbsstryg):
Siden sidste regulativ er der etableret et omløbsstryg som erstatning for en fisketrappe ved østenden af Bygholm Sø, startende ved st. 11753. Omløbsstryget har en større vandføring end fiskesketrappen havde og har således øget sikkerheden mht at kunne stabilisere vandstanden i Bygholm Sø ved store afstrømninger.

Fra st. 12340 – 15045 (udløb i havet) er der ikke ændret på vandløbet. Bundkoterne ligger i gennemsnit under bundkoterne på det tidligere regulativ. Gennemsnitlig er der ikke forskel på nuværende vandløbsbredde og tidligere regulativs vandløbsbredde. Det vurderes at afvandingsforholdene ikke er ændret væsentlig og det er således de eksisterende forhold der godkendes med hensyn til bundkote og bundbredde.

5. PLANGRUNDLAG

5.1.Vandplan

Efter vandløbsloven skal regulativer for vandløb udarbejdes således, at der tages hensyn til både afvandingsmæssige interesser og miljøinteresser. Vandplanen skal indgå som et af de grundlæggende elementer ved revision af regulativer for de offentlige vandløb, idet vandløbsvedligeholdelsen ikke må hindre opfyldelsen af planens målsætning.
Vandplanen fastsætter konkrete miljømål for overfladevand og grundvand. Ifølge basisanalysen for vandplan 2015 – 2021 har Bygholm Å følgende økologisk tilstand:

Fisk:

St. 0 – 4855	Høj økologisk tilstand
St. 4855 – 8982	Ukendt økologisk tilstand
St. 11744 – 12340	Dårlig økologisk potentiale
St. 12340 – 15045	Ukendt økologisk tilstand/potentiale

Smådyr:

St. 0 – 4855	God økologisk tilstand
St. 4855 – 6264	Høj økologisk tilstand
St. 6264 – 8982	Moderat økologisk tilstand
St. 11744 – 15045	Moderat økologisk potentiale

Makrofytter:

St. 0 – 4855	Ukendt økologisk tilstand/potentiale
St. 4855 – 6264	Ringe økologisk tilstand
St. 6264 – 8982	Ukendt økologisk tilstand/potentiale
St. 11744 – 15045	Ukendt økologisk tilstand/potentiale

Samlet:

St. 0 – 4855	God økologisk tilstand
St. 4855 – 6264	Ringe økologisk tilstand
St. 6264 – 8982	Moderat økologisk tilstand
St. 11744 – 12340	Dårlig økologisk potentiale
St: 12340 – 15045	Moderat økologisk potentiale

I basisanalysen for vandplan 2015 – 2021 foreslås følgende fremtidige miljømål:

Miljømål:

St. 0 – 4855	God økologisk tilstand
St. 4855 – 6264	Høj økologisk tilstand
St. 6264 – 8982	God økologisk tilstand
St. 11744 – 15045	Godt økologisk potentiale

Den økologiske tilstand for fisk og makrofytter er på visse stræk ukendt og kræver derfor en nærmere analyse. På strækningen st. 0 – 4855 er der overensstemmelse mellem miljømål og miljøtilstand, hvis der ses bort fra makrofytter, der har ukendt økologisk tilstand på dette stræk. På resten af strækket st. 4855 – 15045 skal den økologisk tilstand generelt forbedres hvis miljømål og samlet økologisk tilstand sammenlignes. I vandplan 2015 – 2021 vil der fremgå indsatser til forbedringer af den økologiske tilstand.

Vandplanen 2010 - 2015 angiver følgende retningslinjer:

a. Vandet i vandløbene skal være så rent som muligt og have en temperatur, der sikrer, at de fastlagte miljømål for vandløbet kan opfyldes.

b. Direkte indvinding af overfladevand fra vandløbet, f.eks. til markvanding, må ikke finde sted.

c. Vedligeholdelsen af vandløbet begrænses mest muligt og udføres kun i et sådant omfang, at det ikke hindrer opfyldelsen af de fastsatte miljømål. Hvor grødeskæring er nødvendig, foretages den så vidt muligt manuelt, i strømrender eller netværk og altid under hensyntagen til natur- og miljømæssige interesser.

d. Slåning af vegetation langs vandløbets kanter, brinker og bræmmer udføres, så det ikke forhindrer en varieret beskygning af vandløbet.

e. Eksisterende bevoksninger af træer og buske langs vandløb bevares så vidt muligt og i så stor bredde som muligt. Bevoksningerne kan dog med fordel udtyndes, hvis de visse steder fastholder vandløbet i uønsket stor bredde.

f. Opgravning af bundmateriale i form af sand/mudder begrænses mest muligt, og der fjernes aldrig sten/grus fra bunden.

g. Hvor der forekommer dødt ved i og ved vandløbet, skal dette så vidt muligt blive liggende. Herved sikres den størst mulige fysiske variation i og omkring vandløbet.

h. Der etableres så vidt muligt fuld faunapassage ved total fjernelse af menneskeskabte spærringer i vandløbet.

i. Forbedringer af de fysiske forhold i form af vandløbsrestaurering udføres på en sådan måde, at vandløbet får mulighed for at sno sig og flytte sig, og de forbedrende tiltag skal dermed understøtte den naturlige udvikling frem mod mere varierende fysiske forhold. Vandløbsrestaurering skal gennemføres efter vandløbslovens bestemmelser.

j. Der tillades normalt ikke rørlægning af vandløbet.

k. Kortere rørlægninger i forbindelse med vejanlæg eller lignende bør udføres uden styrt og med vandløbsbunden ført ubrudt gennem rørlægningen.

l. Hvor der i forbindelse med restaurering graves nyt forløb, søges selve tværprofilet etableret så 'naturlignende' som muligt. Flytning af vandløbet kan indgå som en mulighed i forbindelse med genåbning af en vandløbsstrækning. Det tilstræbes herved, at den hydrologiske kontakt med de nærmeste omgivelser bliver så naturlig som muligt, ligesom en unaturlig høj transport af sand og finere materiale modvirkes.

m. Hvor der i forvejen findes en unaturlig høj materialetransport i vandløbet, søges denne begrænset ved 'kilden', dvs. der hvor erosionen og udvaskningen til vandløbet optræder. Hvor dette ikke er muligt, kan der i stedet etableres sandfang.

n. Hvor der som et led i restaurering plantes træer og buske langs vandløbet, udføres dette så 'naturlignende' som muligt hvad angår

artsvalg og placering i forhold til vandkanten. Det skal samtidig sikres, at beskygningen fra planterne ikke bliver så stor, at brinkerne bliver ustabile, og den fysiske variation i vandløbet formindskes.

o. De fysiske forbedringer foretages, hvor det er muligt, for hele vandløbssystemt under hensyntagen til de tilgrænsende arealer, og så der sikres bedst mulig sammenhæng mellem vandløbssystemet og de tilgrænsende arealer.

5.2. Grundvand

Indvinding af vand kan medføre, at vandføringen i vandløbet mindskes. Set ud fra ønsket om at bevare vandløbets naturlige tilstand er en sådan påvirkning uønsket, bl.a. fordi levemulighederne for planter og dyr forringes ved mindsket vandføring.

Nedenfor er trukket et par punkter ud fra vandplanens retningslinjer vedrørende grundvand. For generelle retningslinjer for udnyttelse af ferskvandsressourcerne henvises til vandplanen.

Meddelelse af tilladelser til indvinding af grundvand samt udbygning og drift af vandforsyninger må ikke være til hinder for opfyldelse af vandplanens målsætninger for vandløbet.

Som udgangspunkt bør indvindingen ikke medføre en reduktion af vandløbets vandføring på over 5 % hhv. 10-25 % af medianminimum, hvor miljømålene for vandløbet er høj økologisk tilstand hhv. god økologisk tilstand. Den nærmere fastsættelse af den tilladelige reduktion indenfor sidstnævnte interval vurderes i forhold til vandløbstypen og vandløbets sårbarhed i øvrigt.

5.3 § 3 forhold og åbeskyttelses linje

a. Naturbeskyttelseslovens § 3.

   Hele regulativstrækningen er udpeget som beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.
   Det indebærer, at ændringer i søen og vandløbets åbne forløb kun må ske med tilladelse fra kommunalbestyrelsen. Sædvanlig vedligeholdelse af vandløbet kan dog ske uden tilladelse.

b. Naturbeskyttelseslovens § 16

   På hele regulativstrækningen er der beskyttelseslinje. Det indebærer at der indenfor 150 m fra vandløbet/søen ikke må placeres bebyggelse, foretages beplantning eller foretages terrænændringer. Enkelte lokalplaner har dog dispenseret fra beskyttelseslinjen.
   Regler fremgår af naturbeskyttelseslovens § 16.

5.4 Spildevandsplanen (Spildevandsplan 2012-2015)

Der er ingen regnbetingede udledninger på strækningen fra Klaks Mølle til Bygholm Sø. Udledninger fra enkeltliggende ejendomme i oplandet til Bygholm Å skal rense spildevandet for organisk stof og fosfor (renseklasse OP).

Der er 6 regnbetingde udledninger til Bygholm Sø, hvor alle er regnvandsudledninger.

Der er 30 regnbetingede udledninger til Bygholm Å ved strækningen fra Bygholm Sø til Horsens Fjord. 25 er regnvandsudledninger og 5 er udledninger fra overløbsbygværker fra Horsens By.

5.5 Plan for udsætning af fisk

Udsætningsplanen er udarbejdet ud fra en undersøgelse af den fiskeribiologiske tilstand i vandløbet, foretaget i perioden fra den 3. august til den 12. august 2009 af DTU Aqua.

Undersøgelser viser at det ikke er nødvendigt at sætte fisk ud i Bygholm Å men for at tilføre fisk til fjorden, har man valgt at udsætte 2000 stk. ørred smolt som mundingsudsætning.

6. PRINCIPPER FOR MANUEL VANDLØBSVEDLIGEHOLDELSE

I det følgende gives en detaljeret og generel beskrivelse af, hvorledes den manuelle sommervedligeholdelse bør udføres.

Grødeskæringen udføres skånsomt, dvs. med håndkraft, f.eks. med le eller motordreven le. Grøden skæres i en strømrende, medens den lades tilbage langs siderne. Det er vist på nedenstående figur.

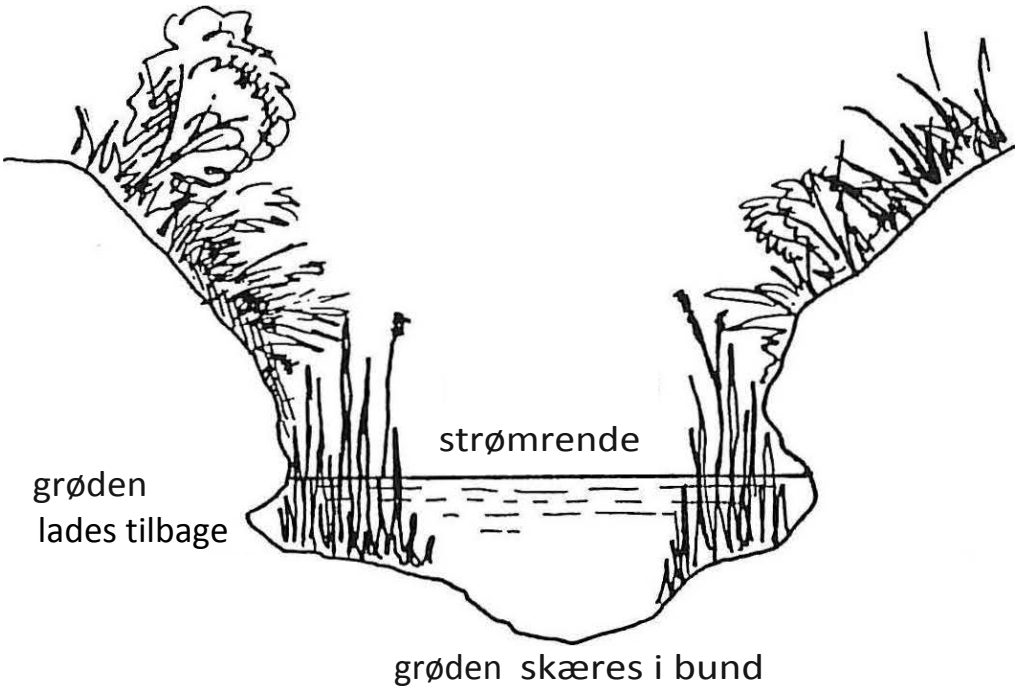

Figur 1. (snit B-B på figur 2}.

Grøden skæres primært , hvor der i forvejen er en strømrende. Men hvor strømrenden ikke findes eller er svagt udviklet, formes en strømrende i snoet forløb, således at strømmen går skiftevis fra side til side i vandløbet. Det er vist på nedenstående figur.

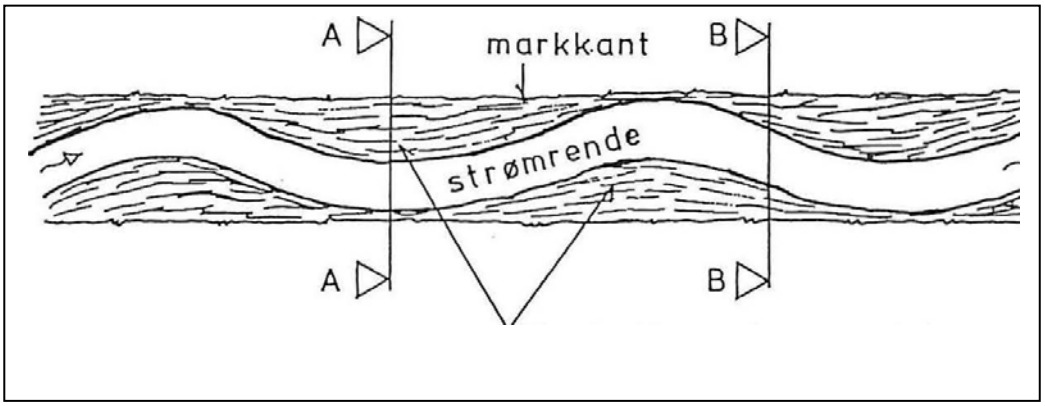

Figur 2. efterladt grøde = grødebræmme

Figur 1 svarer til snit B-B på figur 2, medens snit A-A kommer til at se således ud:

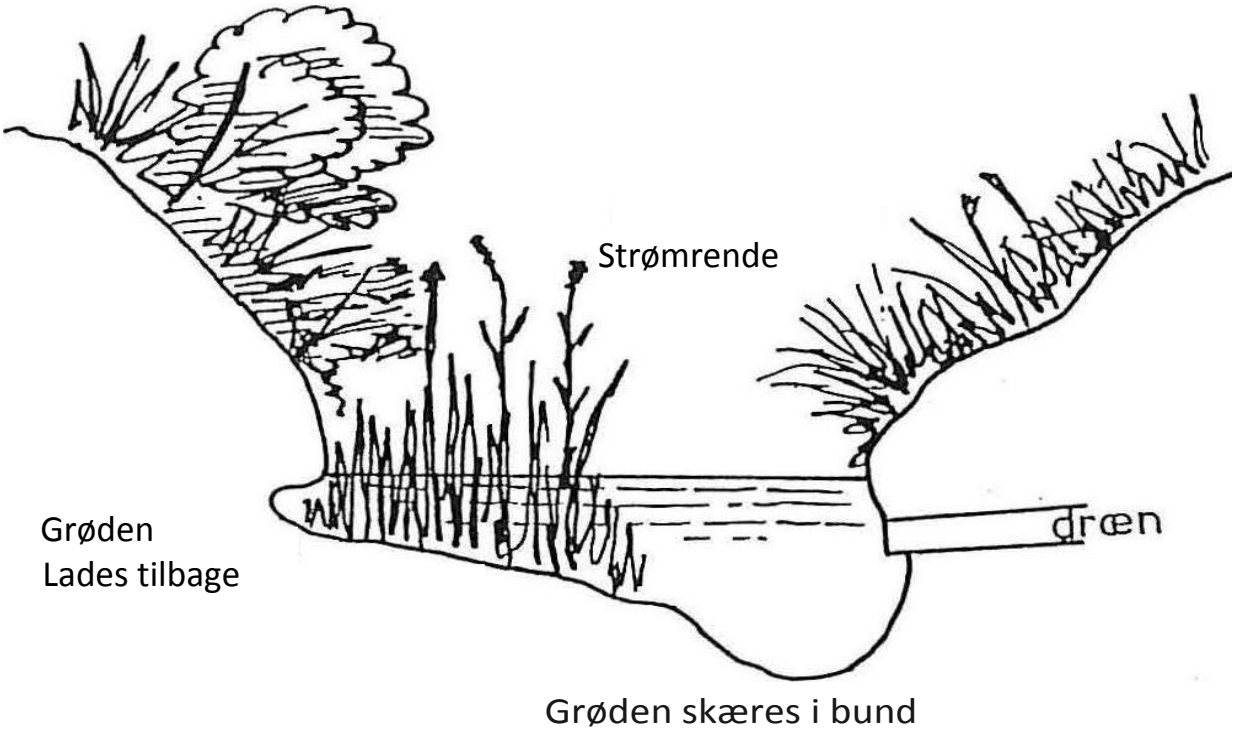

Figur 3. (Snit A-A påfigur 2).

Den efterladte grøde langs siderne kaldes grødebræmmer. Det mønster, som grødebræmmerne formes efter, afhænger af vandløbets form, bredde, fald og drænudløbenes placering.

Hvis vandløbet er lidt snoet i forvejen, kan man forstærke variationen ved at lade grøden vokse ud i indersiden af svingene. Konsekvensen vil være, at der sker erosion på den modsatte side, og at vandløbet bliver mere slynget med tiden. Hvis denne vandløbsform ikke kan accepteres af lodsejerne, må man sikre ydersiden af svingene med kampesten eller andet erosionsfast materiale. Denne sikring forestås af vandløbsmyndigheden.

Hvis vandløbet er helt lige, kan grødebræmmerne formes således, at afstanden mellem to grødebræmmer på samme side bliver ca. 10 gange vandspejlsbredden. Hvis f.eks. vandspejlsbredden er 1 m, bliver afstanden mellem to grødebræmmer 10 m.

Drænudløbenes placering bør også være bestemmende for, hvor grøde-bræmmerne placeres. På de steder, hvor dræn udmunder i vandløbet, skal grøden skæres helt ind til kanten, således at vandstrømmen kan holde bunden fri for aflejringer ud for drænet. Det er vist på fig. 3. Grødebræmmen kommer herved til at ligge på modstående side.

Kantvegetationen skæres kun, hvis den hæmmer vandets bevægelse eller falder ned i vandløbet om vinteren. Beskæringen bør i givet fald kun ske en gang i sæsonen og først om efteråret. Vegetationen skal kun studses, således at der står ca. 30 cm strå tilbage.

Den skitserede vedligeholdelsesform vil skabe:

- opholdsmuligheder for vandløbets smådyr
- fysisk variation i vandløbet
- relativ konstant vandstand og strømhastighed om sommeren
- vandløbets fysiske selvrensningsevne forbedres.

7. ORDFORKLARING TIL REGULATIVET

Banket	Udyrket jordstykke langs vandløbskanten
Bundbredde	Vandløbets bredde ved bunden.
Bundkote	Kote til vandløbsbunden i DVR90.
DVR90	Dansk Vertical Reference, nyeste højdesystem for Danmark, opmålt af Kort og Matrikelstyrelsen i perioden 1982 – 1994.
Grødeskæring	Slåning af planter under vandoverfladen.
Oprensning	Opgravning af aflejrede materialer fra vandløbsbunden.
Sideskråning	Stykket mellem vandløbsbunden og vandløbskanten.
Skråningsanlæg	Sideskråningens hældning, angivet som vandret:lodret (v:h)
Slåning af sideskråning	Slåning af bevoksning på sideskråning.
Strømrende	Grødefri rende i vandløbets dybeste forløb.
Terrænkote	Kote til terrænet langs vandløbet i DVR90.
Vandkant	Stedet hvor vandspejlet berører sideskråningerne. Varierer med vandstanden i vandløbet.
Vandløbskant	Stedet hvor sideskråningen går over til terræn.

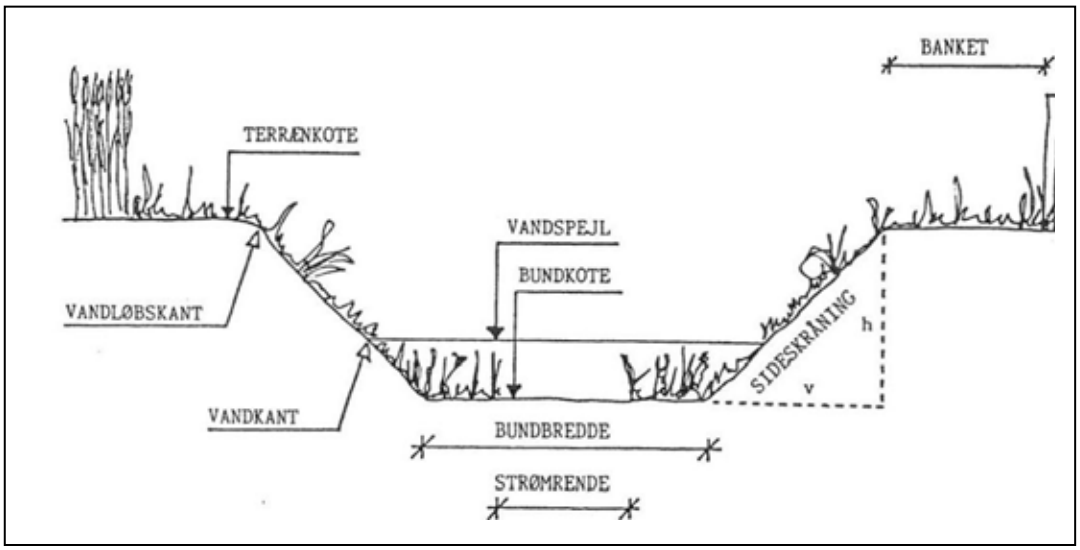

Figur 4. Tværprofil af vandløb efter traditionel geometrisk skikkelse (trapezformet)

Bilag 2. Oversigtskort

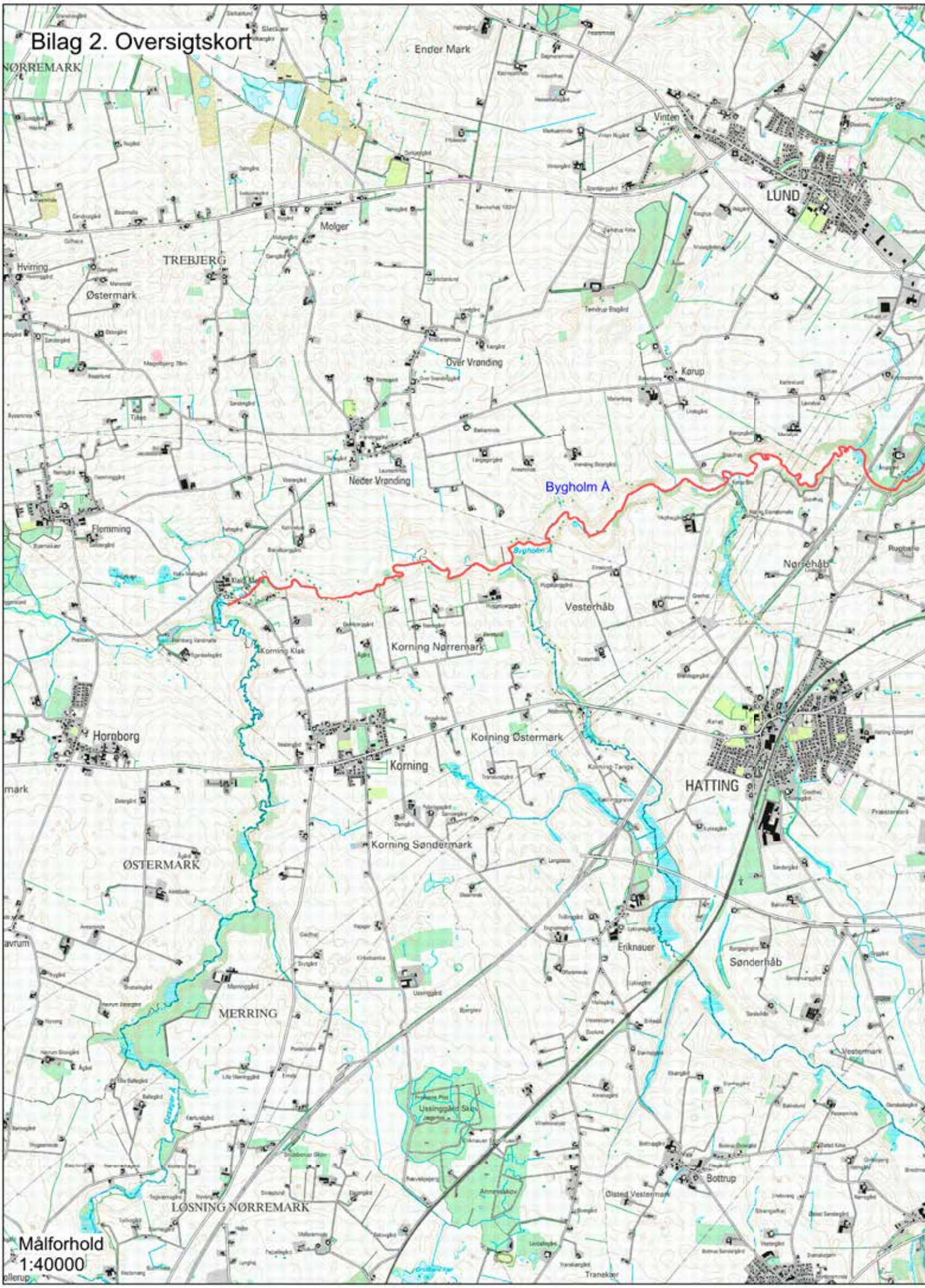

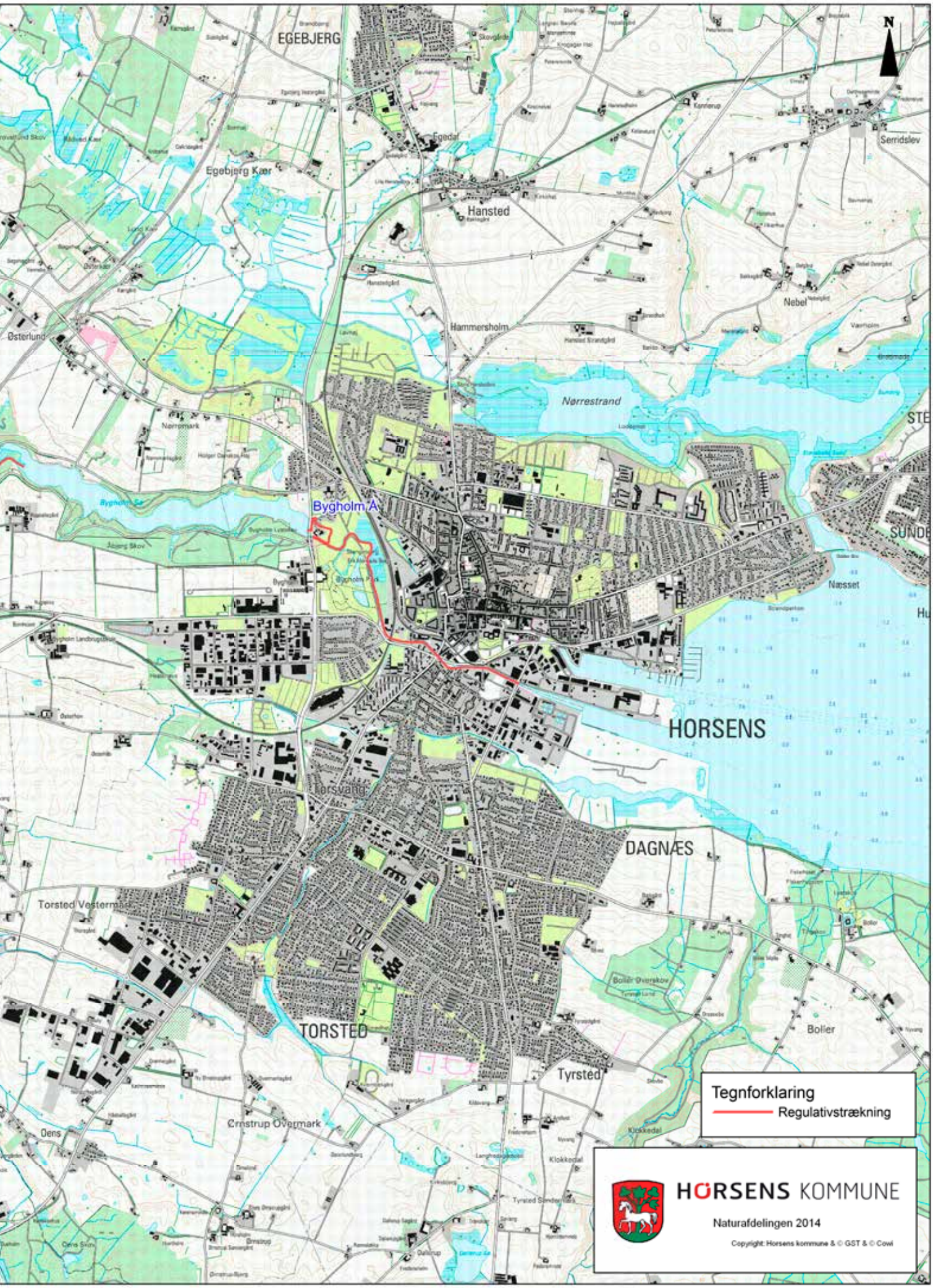
N
EGEBJERG
Egebjerg Kær
Egedal
Hansted
Kornerup
Serridslev
Nebel
Østerlund
Hammersholm
Nørrestrand
Nørremark
Bygholm Å
Bygholm Sø
Bygholm Park
Næsset
HORSENS
Torsvang
DAGNÆS
Torsted Vestermark
TORSTED
Bolier
Bolier Overskov
Tyrsted
Ornstrup Overmark
Oens
Klokkedal
Tegnforklaring
Regulativstrækning
HORSENS KOMMUNE
Naturafdelingen 2014
Copyright: Horsens kommune & © GST & © Cowi

Bilag 3. Stationering 0 - 2050
390
467
347
770
298
542
653
861
199
219
100
0
Gesager A
Målforhold
1:4000

N
973
Bygholm Å
1.115
1.192
1.242
1.298
1.320
1.380
1.389
1.459
1.533
1.547
1.624
1.711
1.750
1.941
2.050
Tegnforklaring
Stationering
Tilløb
Skæring Horsens - Hedensted Kommunegrænse
Regulativstrækning
HORSENS KOMMUNE
Naturafdelingen 2014
Copyright: Horsens kommune & © GST & © Cowi

Bilag 3. Stationering 2050 - 4160
2.050
2.149
2.235
2.316
2.400
2.507
2.583
2.713
2.805
2.824
1.941
Bygholm Å
Målforhold
1:4000

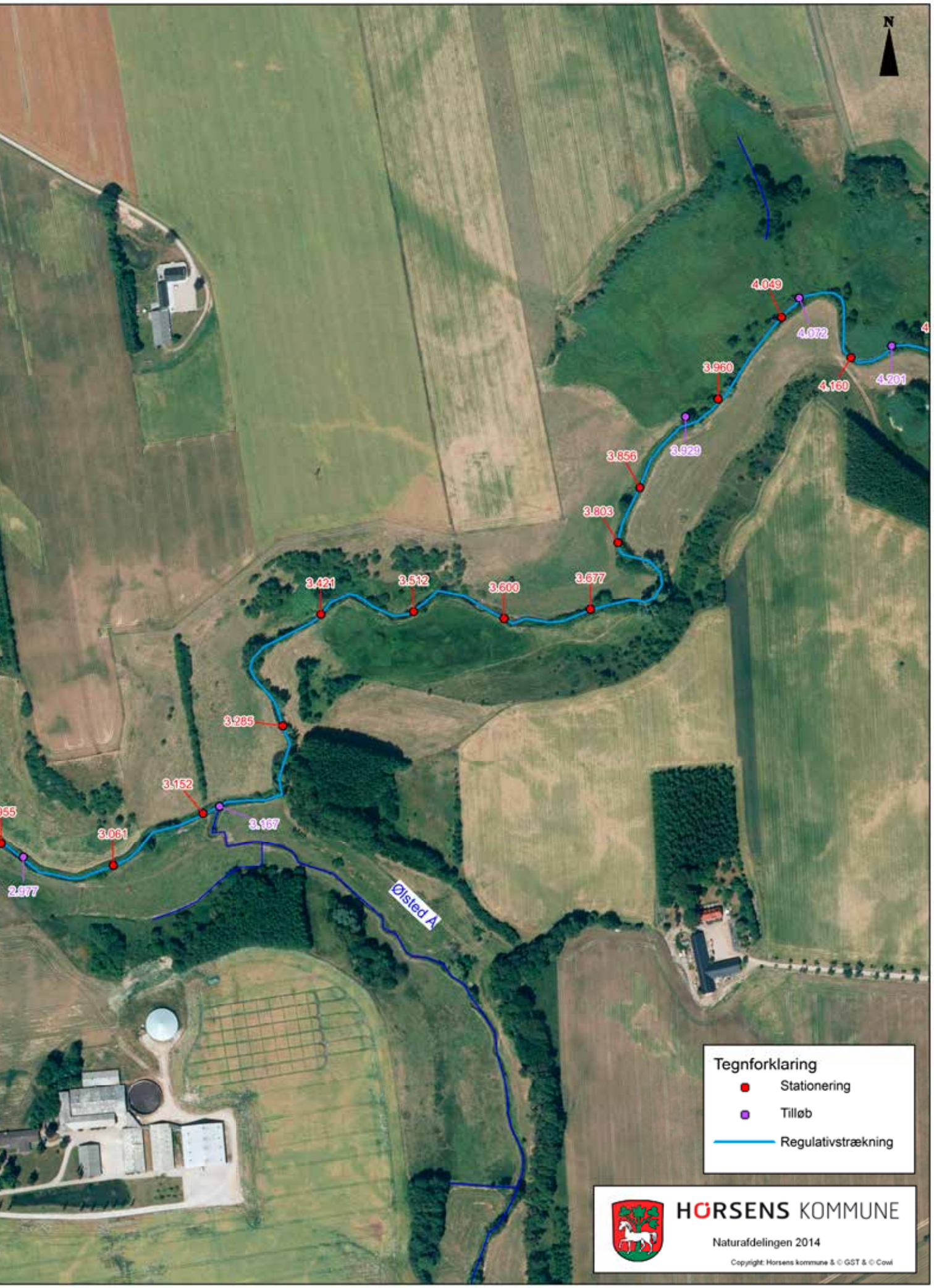
N
4.049
4.072
4.160
4.201
3.960
3.929
3.856
3.803
3.677
3.600
3.512
3.421
3.285
3.152
3.167
3.061
2.977
Ølsted A
Tegnforklaring
Stationering
Tilløb
Regulativstrækning
HØRSENS KOMMUNE
Naturafdelingen 2014
Copyright: Horsens kommune & © GST & © Cowi

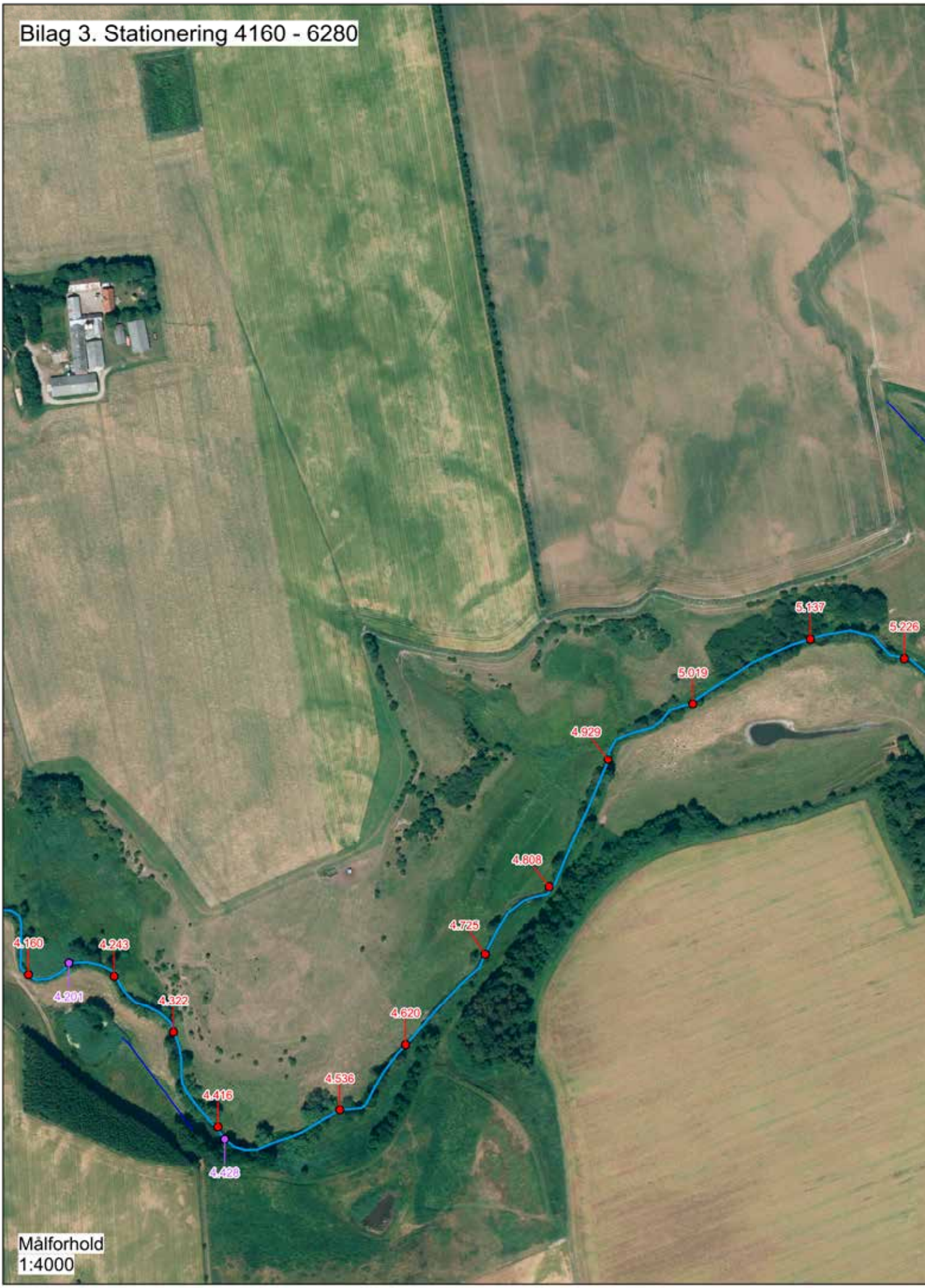
Bilag 3. Stationering 4160 - 6280
4.160
4.201
4.243
4.322
4.416
4.428
4.536
4.620
4.725
4.808
4.929
5.019
5.137
5.226
Målforhold
1:4000

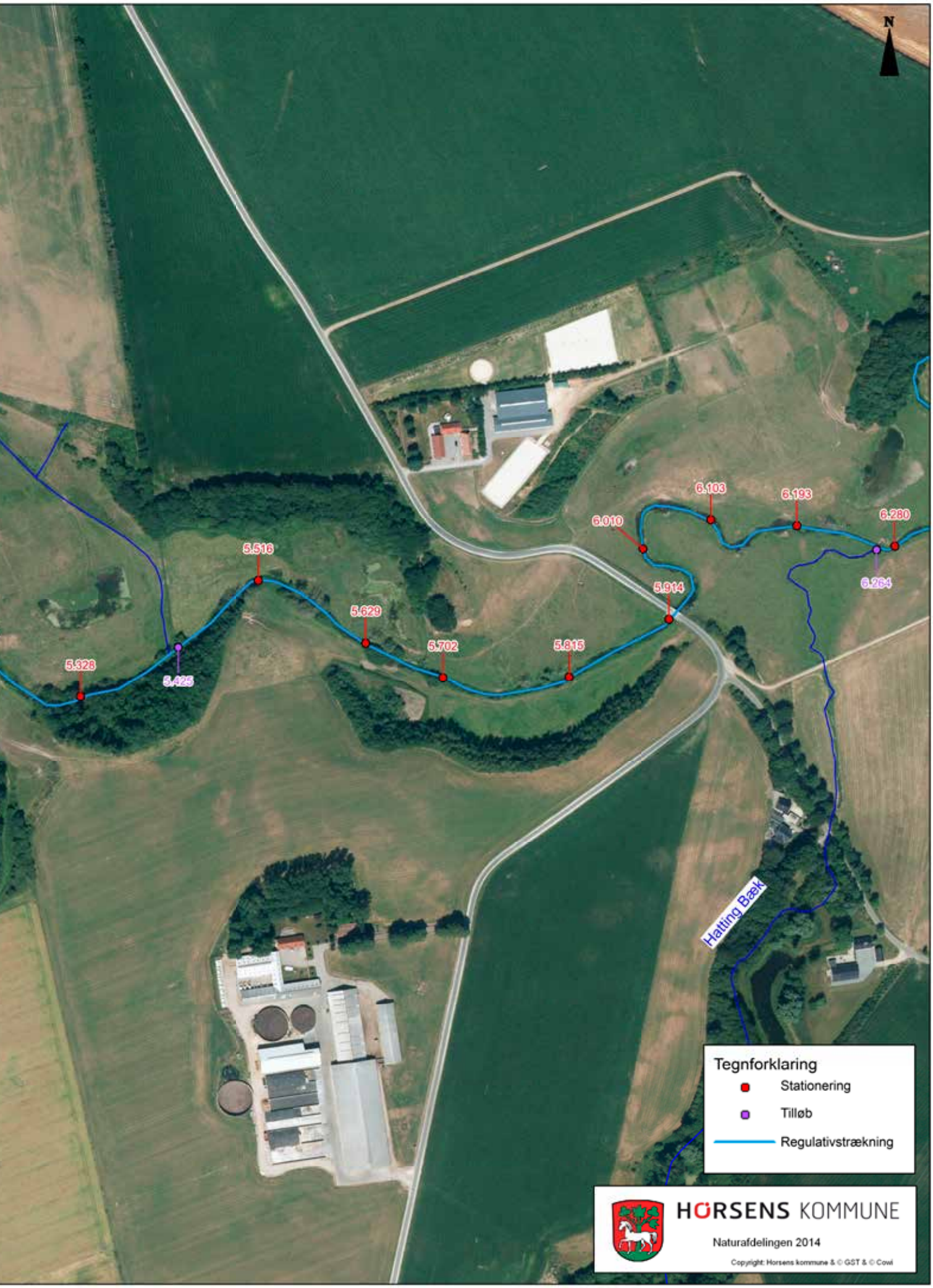
N
6.103
6.193
6.280
6.010
6.264
5.516
5.914
5.629
5.702
5.815
5.328
5.425
Hatting Bæk
Tegnforklaring
Stationering
Tilløb
Regulativstrækning
HØRSENS KOMMUNE
Naturafdelingen 2014
Copyright: Horsens kommune & © GST & © Cowi

Bilag 3. Stationering 6280 - 8829
6.617
6.808
6.715
6.457
6.949
6.383
7.570
7.030
7.543
7.137
6.280
7.429
6.264
7.209
7.308
Målforhold
1:4000

N
8.002
8.118
7.742
8.221
8.392
8.829
8.576
Tegnforklaring
Stationering
Tilløb
Regulativstrækning
HØRSENS KOMMUNE
Naturafdelingen 2014
Copyright: Horsens kommune & © GST & © Cowi

Bilag 3. Stationering 8829 - 9196
8.002
8.118
7.742
8.221
70
8.392
8.829
8.576
Målforhold
1:4000

N
9.196
Tegnforklaring
Stationering
Tilløb
Regulativstrækning
HØRSENS KOMMUNE
Naturafdelingen 2014
Copyright: Horsens kommune & © GST & © Cowi

Bilag 3. Stationering 11753 - 13810
11.835
11.940
12.026
11.753
11.782
12.101
12.758
12.796
12.749
12.742
12.346
12.336
12.350
12.864
12.962
12.353
12.199
12.385
12.272
12.578
12.584
12.979
12.472
12.603
13.067
12.579
13.049
12.574
13.148
13.223
13.243
13.255
13.343
Bygholm A
13.411
13.563
13.519
13.563
Målforhold
1:4000

N
13.443
13.574
13.616
13.574
13.709
13.616
13.727
13.810
13.813
13.773
13.988
14.112
Tegnforklaring
Stationering
Tilløb
Regulativstrækning
HØRSENS KOMMUNE
Naturafdelingen 2014
Copyright: Horsens kommune & © GST & © Cowi

Bilag 3. Stationering 13810 - 15045
13.574
13.563
13.616
13.519
13.574
13.563
13.709
13.616
13.727
13.744
13.810
13.813
13.773
13.812
13.868
13.959
13.988
14.097
14.112
14.019
14.108
14.109
14.123
14.183
14.248
14.205
14.224
14.366
14.452
Målforhold
1:4000

14.733
14.687
14.815
14.931
15.045
Tegnforklaring
Stationering
Tilløb
Regulativstrækning
HØRSENS KOMMUNE
Naturafdelingen 2014
Copyright: Horsens kommune & © GST & © Cowi

Bilag 4. Længdeprofil

St. 0 - 1700

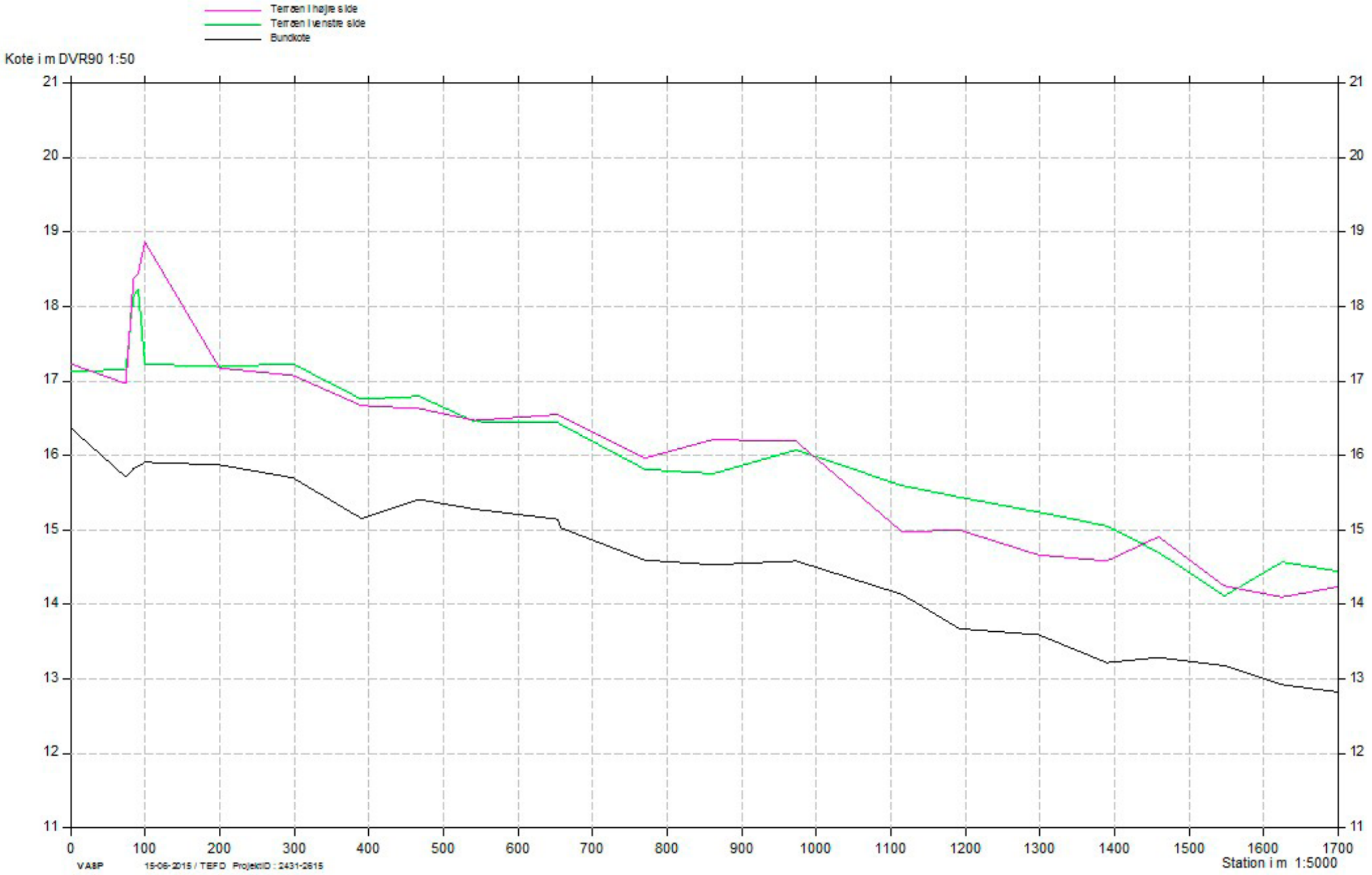

Bilag 4. Længdeprofil

St. 1700 - 3400

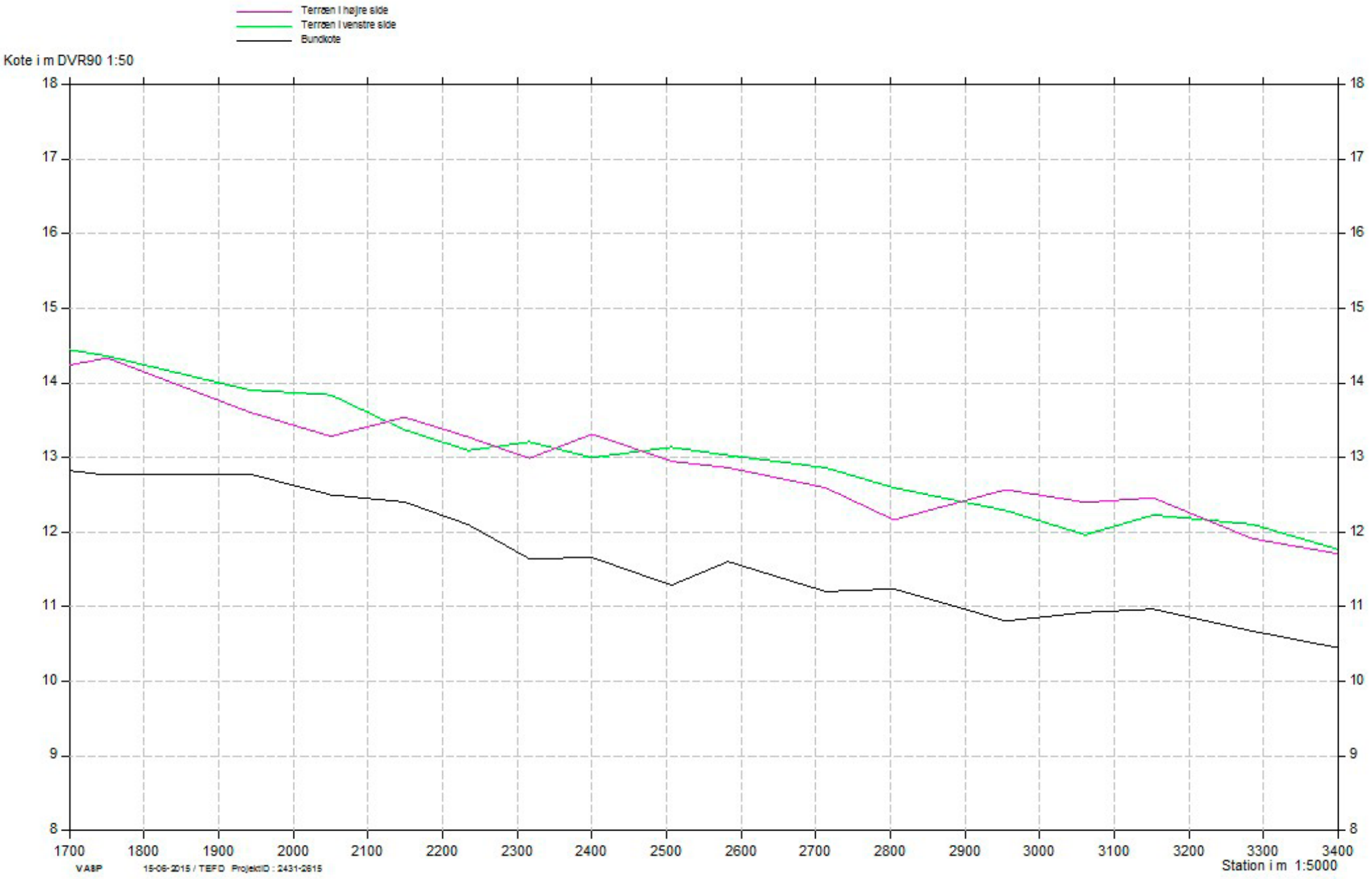

Bilag 4. Længdeprofil

St. 3400 - 5100

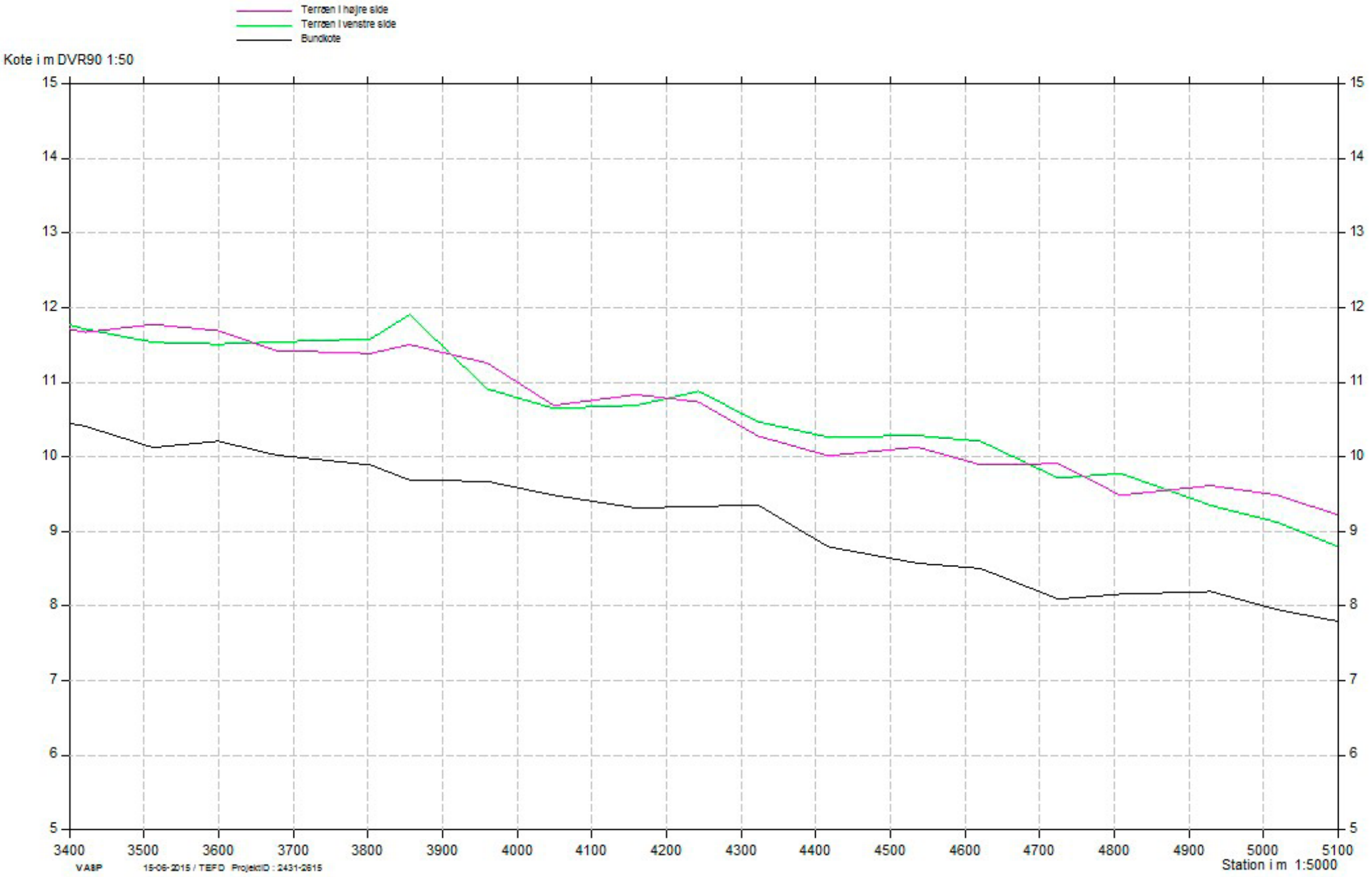

Bilag 4. Længdeprofil

St. 5100 - 6800

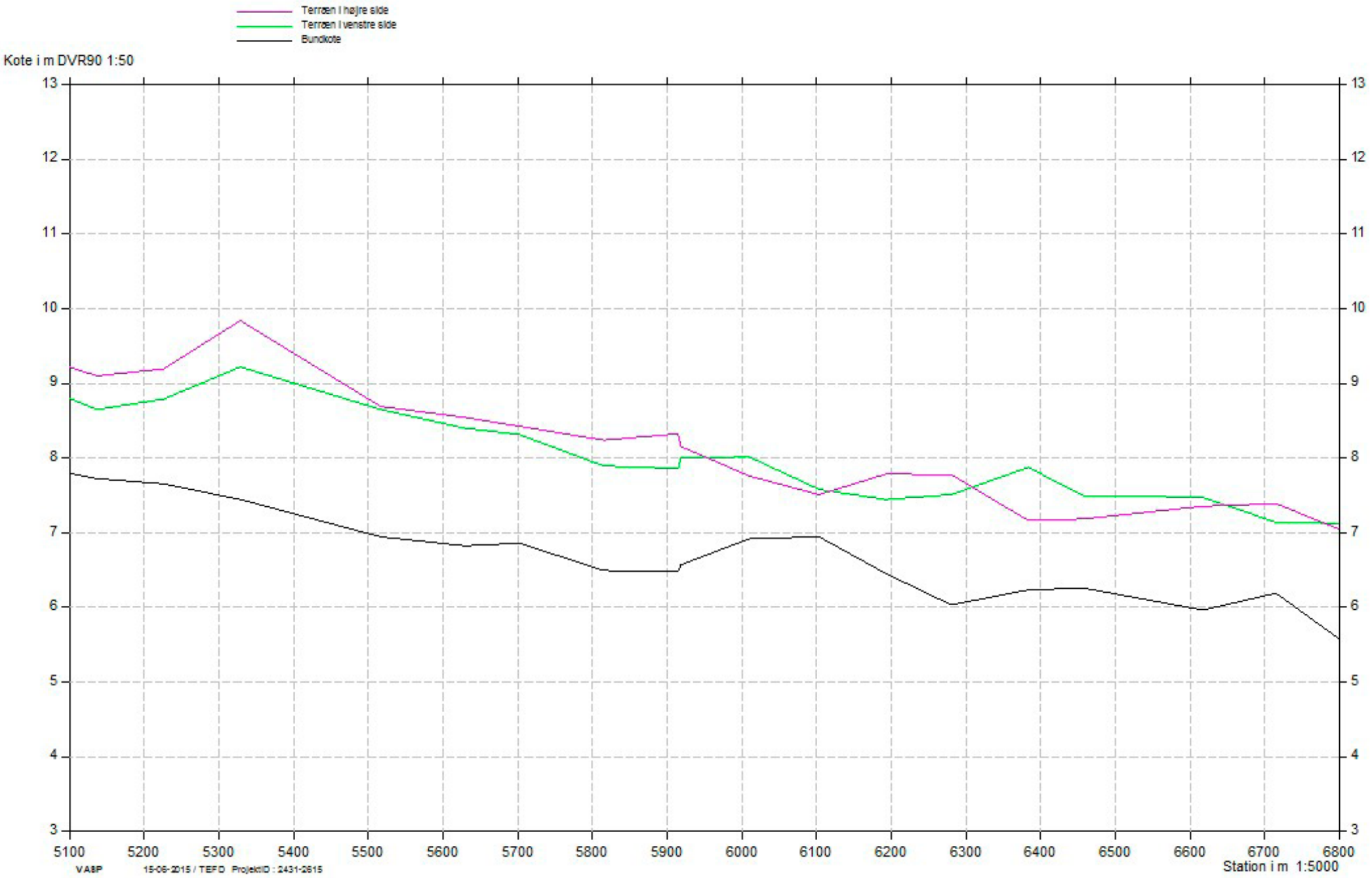

Bilag 4. Længdeprofil

St. 6800 - 8500

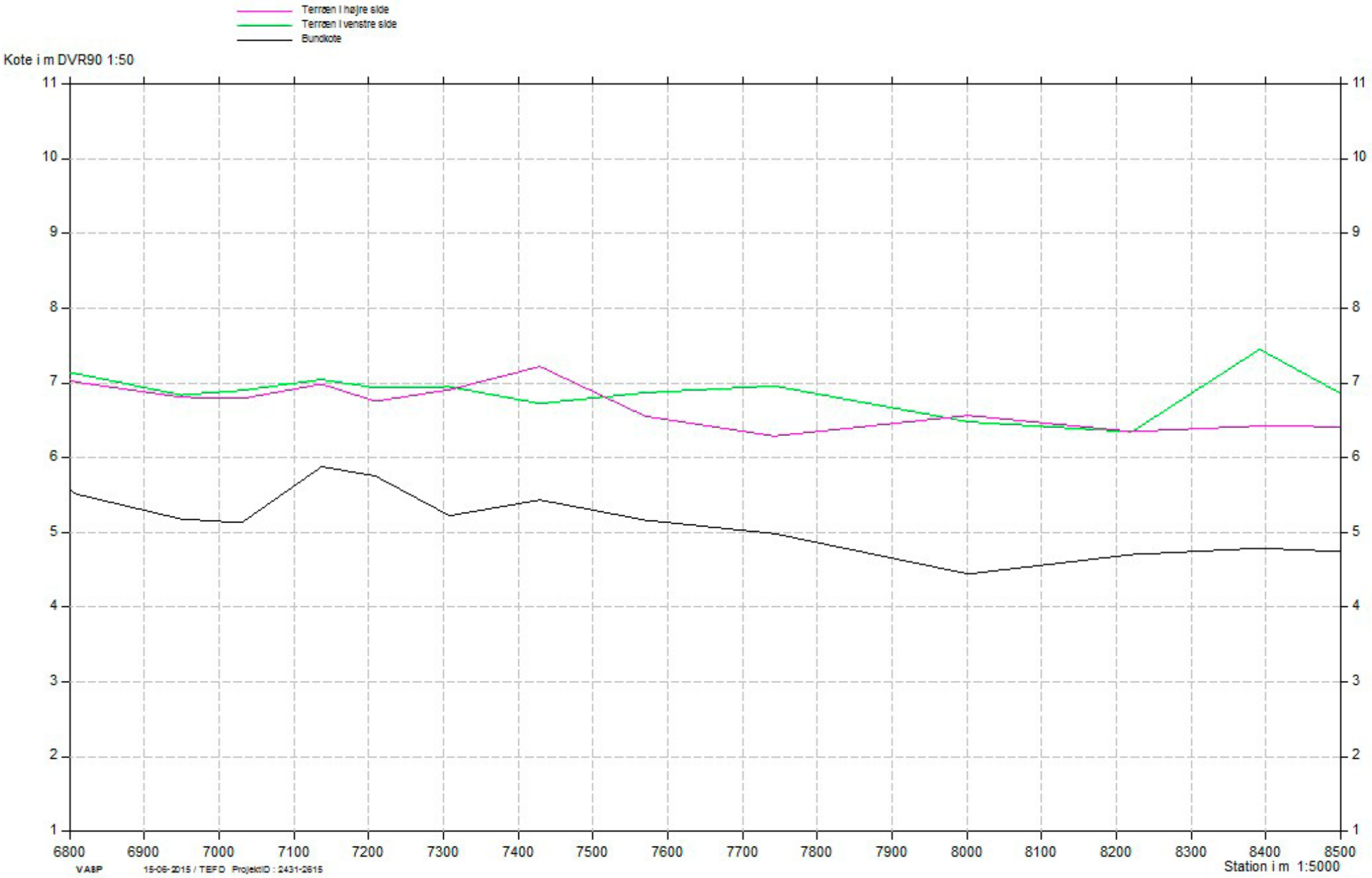

Bilag 4. Længdeprofil

St. 8500 - 10200

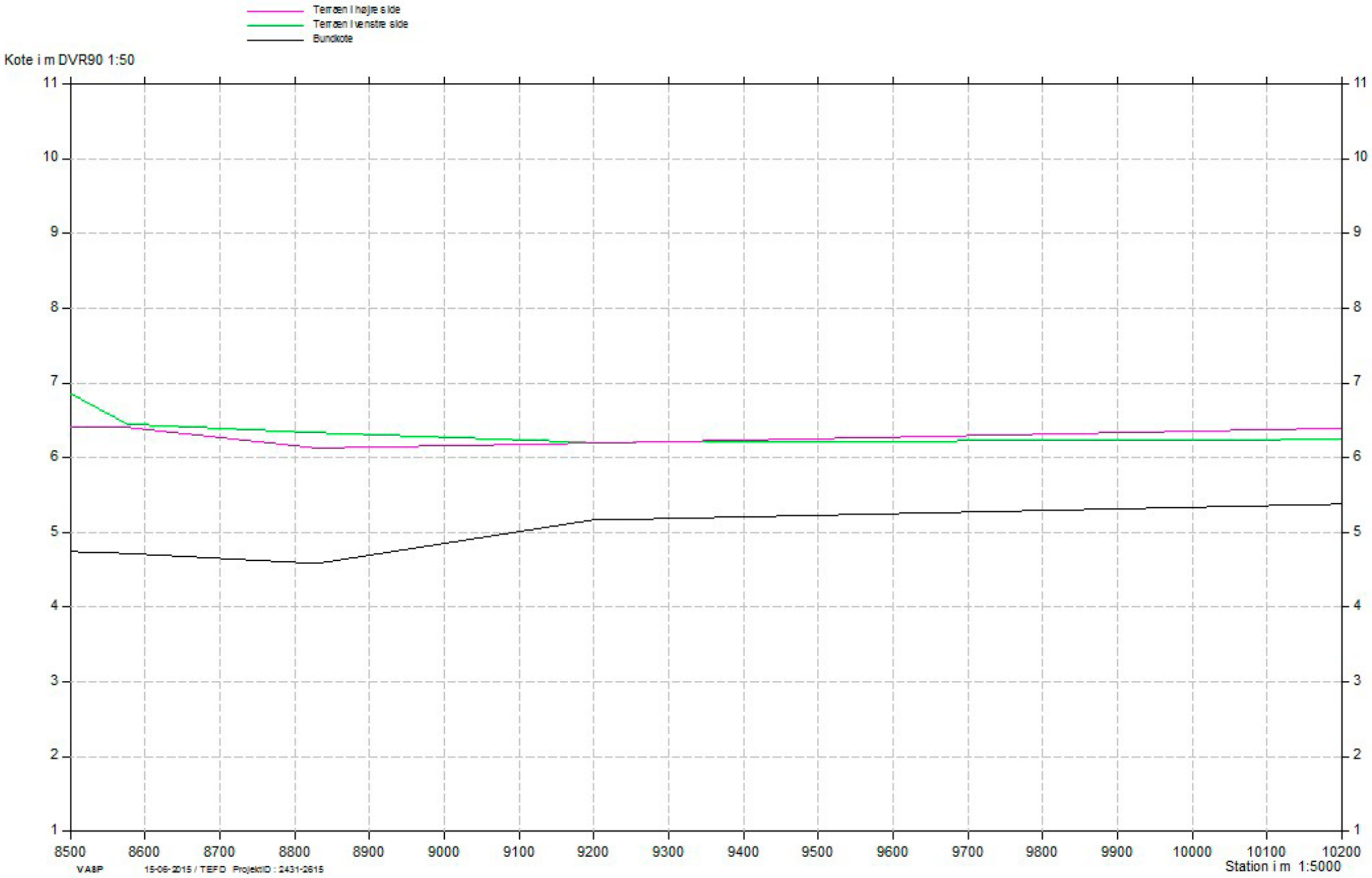

Bilag 4. Længdeprofil

St. 10200 - 11700

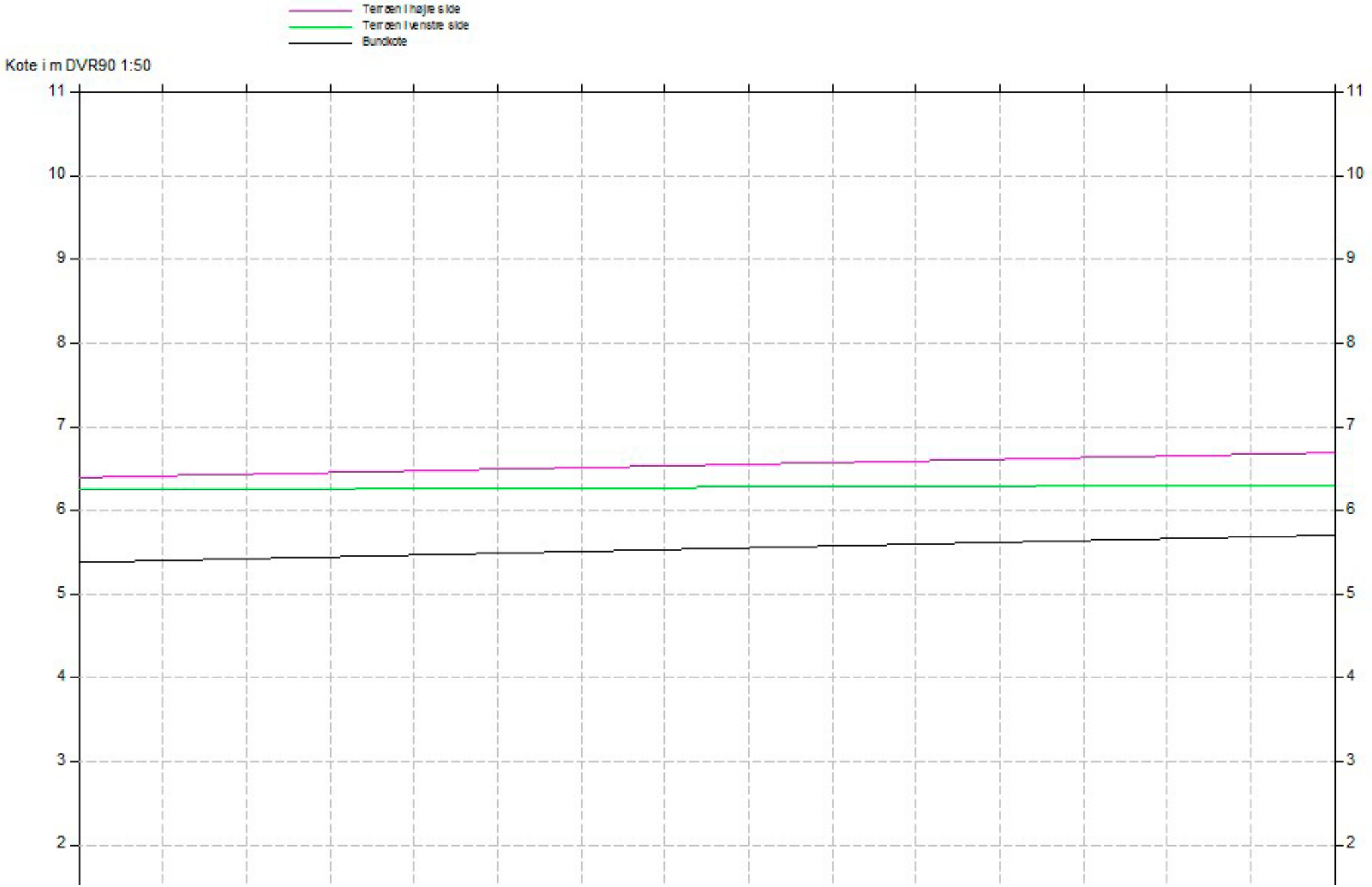

Bilag 4. Længdeprofil

St. 11700 - 13400

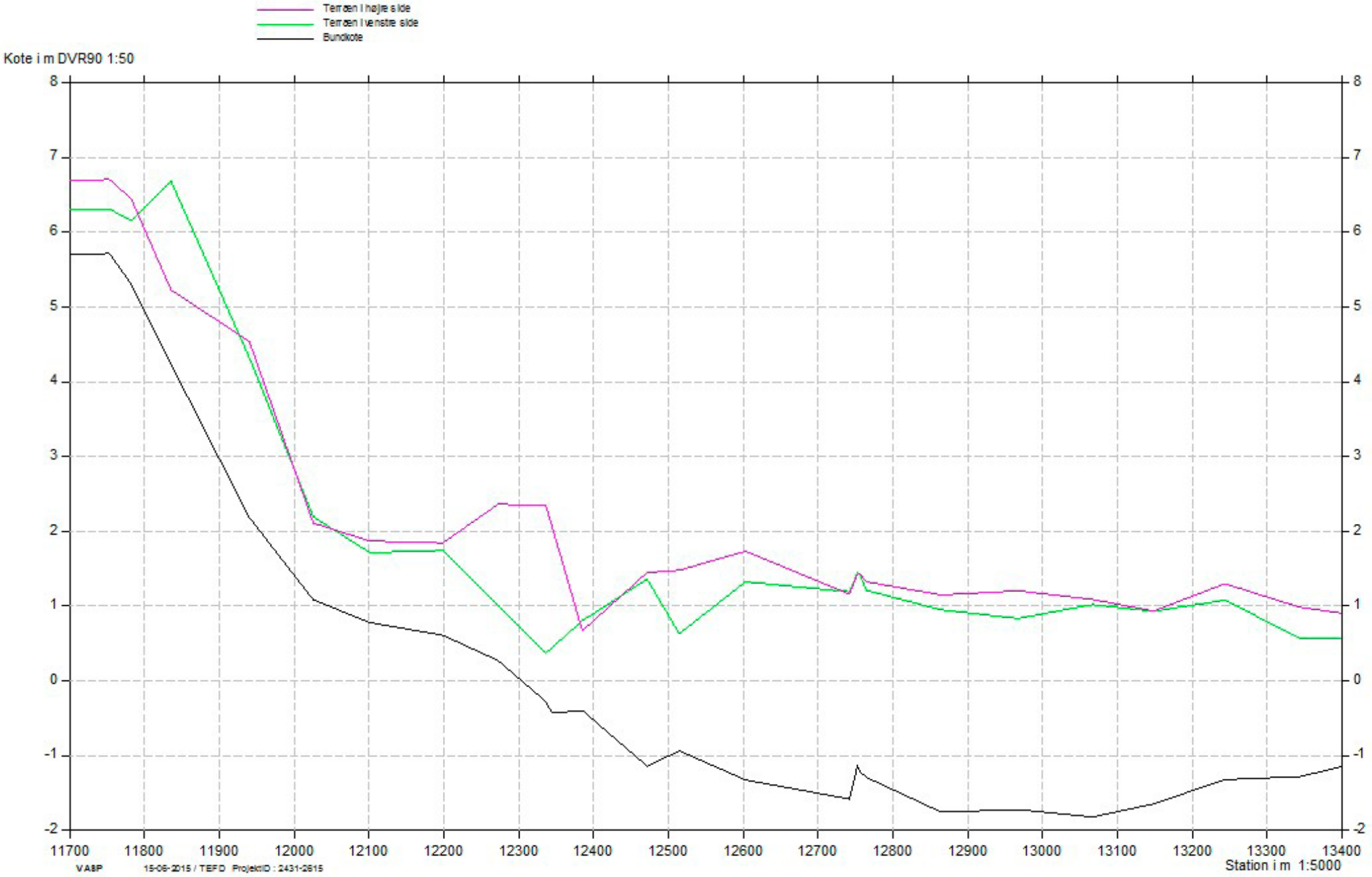

Bilag 4. Længdeprofil

St. 13400 - 15100

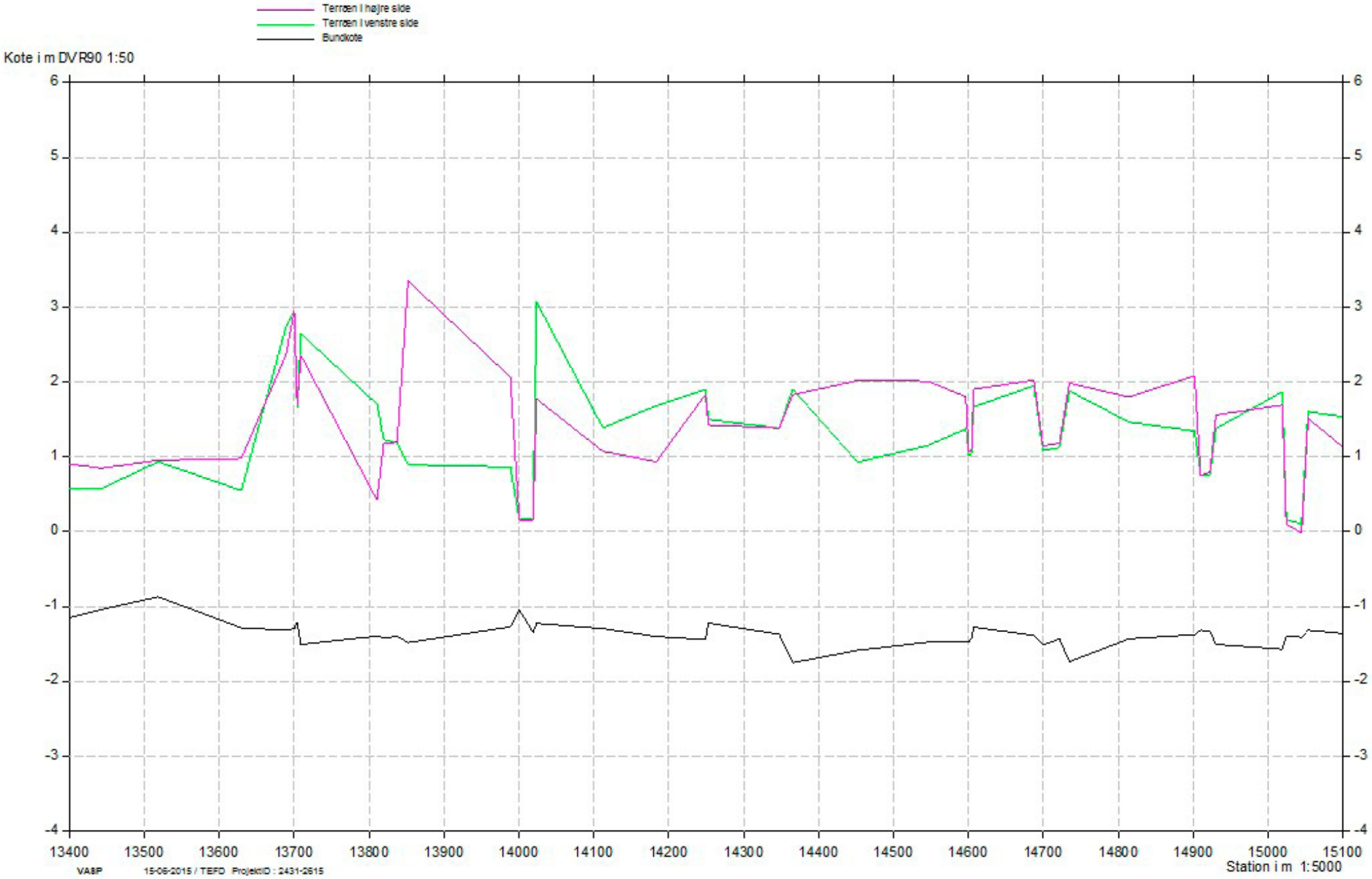

Bilag 5. Okkerpotentielle områder
11.835
11.940
11.753
11.782
12.026
12.101
12.336
12.742
12.864
12.962
12.199
12.385
12.272
12.472
12.603
13.067
13.148
13.243
13.343
Bygholm Å
13.443
13.519
13.709
13.810
13.988
14.112
14.183
Målforhold
1:6000

N
14.248
14.366
14.452
14.547
14.687
14.815
14.931
15.045
Tegnforklaring
Okkerpotentielle områder
Stationering
Regulativstrækning
HØRSENS KOMMUNE
Naturafdelingen 2014
Copyright: Horsens kommune & © GST & © Cowi

Horsens Kommune
Rådhustorvet 4
8700 Horsens

Telefon: 76 29 29 29

www.horsens.dk

HORSENS KOMMUNE

TEKNIK OG MILJØ